RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN ARREST

van 19 juni 2018 met nummer RvVb/A/1718/1014 in de zaak met rolnummer 1516/RvVb/0594/SA

Verzoekende partij de gemeente OVERIJSE, vertegenwoordigd door het college van

burgemeester en schepenen

vertegenwoordigd door advocaat Toon DENAYER met woonplaatskeuze op het kantoor te 3040 Neerijse, Langestraat 25

Verwerende partij de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar van het departement

RUIMTE VLAANDEREN, afdeling Vlaams-Brabant

vertegenwoordigd door advocaat Marc VAN BEVER met woonplaatskeuze op het kantoor te 1853 Grimbergen, Jozef Van

Elewijckstraat 59

Tussenkomende partij de nv FLUXYS BELGIUM

vertegenwoordigd door advocaat Patrick PEETERS met woonplaatskeuze op het kantoor te 1000 Brussel, Terhulpsesteenweg

120

I. BESTREDEN BESLISSING

De verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 4 mei 2016 de schorsing van de tenuitvoerlegging en de vernietiging van de beslissing van de verwerende partij van 18 maart 2016.

De verwerende partij heeft aan de tussenkomende partij een stedenbouwkundige vergunning verleend voor de aanleg van een leidingvak voor de toekomstige aardgasvervoerleiding DN600 (Maleizen Jezus-Eik) op de percelen gelegen te 3090 Overijse, Rameistraat z/n, Terhulpensesteenweg z/n, met als kadastrale omschrijving afdeling 3, sectie I, nummers 146D, 150C, 151A, 197W, 198Z2.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

1.

De tussenkomende partij verzoekt met een aangetekende brief van 9 augustus 2016 om in de procedure tot schorsing en vernietiging tussen te komen.

De voorzitter van de Raad laat de tussenkomende partij met een beschikking van 11 augustus 2016 toe in de debatten.

De Raad verwerpt met een arrest van 4 oktober 2016 met nummer RvVb/S/1617/0126 de vordering tot schorsing. De verzoekende partij dient tijdig een verzoek tot voortzetting in.

1

2.

De verwerende partij dient een antwoordnota en het administratief dossier in. De tussenkomende partij dient een schriftelijke uiteenzetting in. De verzoekende partij dient een wederantwoordnota in. De verwerende partij dient een laatste nota in. De tussenkomende partij dient een laatste schriftelijke uiteenzetting in.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot vernietiging op de openbare zitting van 12 december 2017.

Advocaat Marc VAN BEVER voert het woord voor de verwerende partij. Advocaat Roeland VAN CLEEMPUT loco advocaat Patrick PEETERS voert het woord voor de tussenkomende partij. De verzoekende partij verschijnt schriftelijk.

Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. FEITEN

De tussenkomende partij dient op 27 november 2015 bij de verwerende partij een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor "de aanleg van een leidingvak voor de toekomstige aardgasvervoerleiding DN600 (Maleizen Jezus-Eik)" op de percelen gelegen te 3090 Overijse, Rameistraat z/n, Terhulpensesteenweg z/n.

De percelen liggen volgens de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan 'Halle-Vilvoorde-Asse', vastgesteld met koninklijk besluit van 7 maart 1977 in een gebied voor ambachtelijke bedrijven en KMO's en in een gebied voor bestaande hoofdverkeerswegen.

De percelen liggen binnen de omschrijving van een vergunde niet-vervallen verkaveling '5.00/23062/1000123.1 (235V592)' van 23 september 2014 verleend aan Rameis nv. Terhulpsesteenweg.

De percelen liggen ook binnen de toekomstige KMO-zone "Maleizenveld".

Het college van burgemeester en schepenen van de verzoekende partij adviseert op 5 januari 2016 ongunstig:

" ...

Intern advies dienst openbare werken:

- Het tracé komt niet overeen met het tracé van de KMO zone Maleizen.
- De leiding dient buiten de wegenis te blijven zodat bij schade of problemen het wegdek niet opengebroken moet worden.
- De leiding loopt door de groenbuffer van. de KMO-zone; kunnen de bomen, voorzien de verkavelingsvergunning behouden blijven? Ook bij de aansluiting aan de Terhulpsesteenweg loopt de voorziene leiding onder een zone voor nieuw te planten bomen. Kunnen deze behouden blijven?

Intern advies dienst milieu:

 Deze aanvraag is in strijd met de verkavelingsvergunning vermits deze vergunning streekeigen hoogstambomen voorziet voor een deel van het gevolgde tracé en de regelgeving inzake gasvervoerleidingen laat dit niet toe.

- Het goedkeuren van een deeltracé zonder goedkeuring van het totale tracé is niet wenselijk ook inzake openbaarheid;
- De ligging van het hier voorgestelde tracé wijkt af van -de verkavelingsvergunning;
- De project-MER-screeningsnota is niet correct ingevuld.

Intern advies dienst ruimtelijke ordening:

- De aanvraag diende niet openbaar gemaakt te worden.
- De voorgelegde aanvraag is in overeenstemming met de verkavelingsvergunning dd 23/09/2014 en de stedenbouwkundige voorschriften daarvan.
- De werken zijn nodig om te vermijden dat dit bedrijventerrein in een latere fase dient opengebroken te worden voor de aanleg van de totale leiding DN600. Het project vereist ook de plaatsing van een tijdelijke werkzone.
- Het project is niet verenigbaar met de goede ruimtelijke ordening.

Besluit advies college burgemeester en Schepenen:

- Het college wenst de verantwoordelijkheid niet te dragen voor de mogelijke risico's van een aardgasvervoerleiding onder een wegenis en bouwzone van een KMO-zone (verwijzend naar vroegere rampen inzake gasleidingen).
- Het college van burgemeester en schepenen dringt er op aan dat het tracé door de zone "non-aedificandi" (kant autosnelweg E411) loopt (zoals voorzien aan het reduceerstation te Rameisstraat).

..."

Het agentschap Onroerend Erfgoed adviseert op 11 januari 2016 voorwaardelijk gunstig.

Het Provinciebestuur Vlaams-Brabant dienst Water adviseert op 27 januari 2016 gunstig.

De verwerende partij verleent op 18 maart 2016 een stedenbouwkundige vergunning. De verwerende partij beslist:

"...

EXTERNE ADVIEZEN

Op 08/12/2015 heb ik advies gevraagd aan College van Burgemeester en Schepenen. Dit advies werd uitgebracht op 05/01/2016 en ontvangen op 20/01/2016. Het advies is ongunstig.

...

Bespreking:

Een voorstel van tracé / indicatieve aanduiding fluxysleiding werd opgenomen in het verkavelingsplan. Het hier voorgestelde tracé wijkt daarvan beperkt af maar de bouwheer verantwoordt dit met technische argumenten: gezien de verschillende in- en uitgangen naar de bedrijven (variabele lastenverdeling) wordt verkozen de gasleiding onder het fietspad aan te leggen; de bebakening van de leiding kan beter worden uitgevoerd, door de leiding ter hoogte van het rondpunt aan te leggen worden meerdere kruisingen met de riolering vermeden en is er een extra beschermingszekerheid doordat er minder zal gegraven of technisch gewerkt worden bij de realisatie van nieuwe aansluitingen; het fietspad voorziet een betere bescherming tegen werken in de omgeving van de leiding, daarenboven worden er bijkomend 'betondallen' voorzien boven de leiding waardoor de bescherming (naast de reeds voorziene bescherming) nog versterkt wordt; bij normale exploitatie dient de leiding niet opgegraven te worden en kan zij geen beschadigingen oplopen. De aanduiding opgenomen in de verkavelingsvergunning is slechts indicatief aangeduid op een plan en werd niet overlegd met Fluxys nv; de gasleiding ligt binnen de zone van het openbaar domein zoals voorzien in de verkavelingsvergunning.

- De verwijzing naar de regelgeving inzake boomvrije zone is van toepassing voor de hogedruk leidingen maar niet voor de lagedruk leiding; niettemin wordt door Fluxys ook voor deze lagedruk leiding gestreefd naar beperking van interactie. Om toch bomen toe te laten boven de leiding is het mogelijk om een betonbescherming te voorzien rond de leiding voor die delen die zich situeren onder een groene zone met bijkomend extra kathodische bescherming (maar deze beschermingsmaatregelen zijn slechts mogelijk voor maximaal 150 m lengte). De bezorgdheid van de gemeente Overijse inzake de aanleg van de groenbuffer en specifiek inzake de aanplant van de voorziene hoogstammen is terecht. Hiervoor zal een bijkomende voorwaarde opgenomen worden (zie 2°).
- De project-MER-screeningsnota is inderdaad niet volledig correct ingevuld maar reeds op de eerste pagina van de beschrijvende nota wordt verwezen naar de verkavelingsvergunning; het betreft hier dan ook een kleinere administratieve fout;
- Het advies van de gemeentelijke dienst ruimtelijke ordening geeft eerst argumenten voor het beschouwen van het project als zijnde in overeenstemming met de goede ruimtelijke ordening maar neemt een ander besluit dat niet overeenkomt met die eerdere argumenten.
- Vroegere gasrampen bedroegen hogedrukleidingen; de KMO-zone laat een gasleiding toe en voorziet die uitdrukkelijk in de verkavelingsvergunning. Alle wettelijke veiligheidsmaatregelen dienen genomen te worden om de veiligheid in de KMO-zone maximaal te garanderen; dit zal ook bij de voorwaarden worden opgenomen.
- Hier wordt inderdaad een deel van een ruimer project op voorhand voor stedenbouwkundige vergunning voorgelegd. Maar deze aanvraag overeenstemming met de verkavelingsvergunning die wel een openbaar onderzoek doormaakte. Voor het groter project wordt later een aanvraag ingediend waarvoor wel een openbaar onderzoek zal gehouden worden. Als de ruimere stedenbouwkundige vergunning niet afgeleverd zou worden loopt de aanvrager het risico dat dit onderdeel zonder gevolg , wordt aangelegd (Wachtbuis). De praktische realiteit van de ruilverkavelingswerken voor de installatie van het openbaar domein verantwoorden de versnelde stedenbouwkundige vergunning voor het deel 'verkaveling Rameizen' waardoor in de vorm van een 'Wachtbuis' de leiding mee met het realiseren van de riolering en wegeniswerken wordt in de ondergrond geplaatst en waarop later het grotere project kan op aantakken. De gasleiding was uitdrukkelijk opgenomen in de goedgekeurde verkavelingsvergunning.
- Een tracé door de zone non-aedificandi vereist een toestemming van de wegbeheerder; de zone non-aedificandi volgt hier de bestaande bruggenstructuur; het tracé zou zich volledig situeren in buffergebied over de hele lengte; over die hele lengte kunnen geen betonkokers voorzien worden voor het beschermen van de leiding tegen de werking van de wortels van de bomen die er zullen komen, er zouden dan ook geen hoogstammige bomen kunnen komen; de gasleiding zou ook moeten aangelegd worden onder of in de onmiddellijke omgeving van de gracht (met gracht-uitstroomstructuur) en wadi van de verkaveling hetgeen technisch moeilijker is; tot slot zou de Terhulpsesteenweg moeten gekruist worden op dezelfde plaats onder de hoofdtoegang van de verkaveling; daardoor zou een kavel van de verkaveling moeten worden opgeofferd om deze uitgang te bereiken...daarnaast blijft er de vaststelling dat de vermelde verkavelingsvergunning uitdrukkelijk de FLUXYS-leiding opneemt in haar plannen.

. . .

HISTORIEK

De locatie is opgenomen in een recent vergunde verkaveling (zie hierboven).

Het project maakt deel uit van een groter project mn. "Fluxys Aardgasvervoerleiding DN600 Overijse/Maleizen — Jezus-Eik. Dit project voor een lagedruk-aardgasvervoerleiding vertrekt vanuit de bestaande hogedruk-aardgasleiding in het zuiden van de gemeente Overijse tot de

grens met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Voor dit project werd een overlegvergadering gehouden op 21/08/2013 met alle betrokken instanties die hierbij een advies gaven. Op basis van dit overleg werd het dossier grondig bijgestuurd.

Doelstelling was te komen tot maximale bundeling met de bestaande infrastructuren, met name vooral met de E411. Hiertoe werd voor een groot deel van het project een traject gezocht op de (buiten)rand van de 10-m zone Non-aedificandi van de gewestweg ('Hoofdweg' E411 - A4). Voor het inplanten van infrastructuren binnen de 30-m zone is ook reeds een gunstig advies noodzakelijk van de wegbeheerder hetgeen werd verkregen voor die onderdelen van het traject waar deze situering mogelijk is.

Het deeltraject ter hoogte van de vermelde verkaveling laat toe de aardgasleiding te leggen in de zone van het openbaar domein binnen de grenzen van de vermelde verkaveling. De verkavelingsvergunning voorziet hierbij reeds een indicatief tracé voor aardgasvervoerleiding *Fluxys* ("voorstel ligging fluxysleiding" zie materialenplan/ beplantingsplan/infrastructuur). Voor de bouwheer is het hierbij belangrijk om voor dit deel van het traject reeds de werken te kunnen uitvoeren in samenwerking met de verkavelaar op het ogenblik waarop de infrastructuurwerken worden uitgevoerd. Dit uiteraard om te vermijden dat de nieuwe infrastructuur opnieuw zou moeten worden opgebroken.

Voor het volledige traject van de aardgasvervoerleiding zal in de toekomst een stedenbouwkundige vergunning worden ingediend door de bouwheer Fluxys. De aanvraag voor dit deeldossier kon echter helaas niet geïntegreerd worden in de totale aanvraag om deze werken te laten gelijklopen met de infrastructuurwerken voor de verkaveling.

BESCHRIJVING VAN DE OMGEVING EN DE AANVRAAG

de bestaande toestand betreft een gebied voor ambachtelijke bedrijven en K.M.O.'s dat nu nog niet op die wijze is ingericht maar waarvoor de verkavelaar met behulp van de recent verworven verkavelingsvergunning binnenkort inrichtingswerken zal uitvoeren voor de organisatie van het openbaar domein.

de beleidsmatig gewenste ontwikkelingen: de Fluxys-leiding werd reeds voorzien in de verkavelings-vergunning (op indicatieve wijze in de zone) in het openbaar domein.

Het is aangewezen dat de aanleg van dit onderdeel van de Fluxys-leiding gelijktijdig met de aanleg van het openbaar domein kan worden uitgevoerd om te vermijden dat de nieuw aangelegde wegenis zou moeten worden opgebroken.

Het leidingvak wordt op voorhand aangelegd op het terrein van de toekomstige KMO-zone "Maleizenveld Overijse" aan de Rameistraat te Overijse, waarvoor reeds een verkavelingsvergunning (ref. 235_V_592) werd afgeleverd aan de NV Rameis. De werken zijn nodig om te vermijden dat het bedrijventerrein in een latere fase dient opengebroken te worden voor de aanleg van de totale leiding DN600. De aanleg van de leiding met diameter 600 mm (DN600) over een lengte van ± 725 meter zal gebeuren in open sleuf. Aan beide uiteinden van het leidingvak worden voorzieningen getroffen om in een latere fase de verbinding te maken met de rest van de toekomstige leiding DN600. Op het goedgekeurd verkavelingsplan wordt de aanleg van een talud voorzien. Het gedeelte van de leiding dat onder deze talud komt te liggen, zal ingekokerd worden. De werken worden uitgevoerd conform de toepasselijke wettelijke bepalingen, het Algemeen Technisch Bestek en het Bijzonder Bestek opgesteld door de Bouwheer en worden volledig opgevolgd door de aanvrager, Fluxys Belgium NV.

De werkstrook voor de aanleg van de leiding in open sleuf en de opslag van uitgegraven gronden zal aangepast worden aan de omstandigheden. De ingravingsdiepte van de leiding minimaal 1,10m bedragen. De buizen voor de aanleg "in lijn" zullen in staal L485 worden verwezenlijkt, volgens de wettelijke bepalingen die de Belgische wetgeving en de Europese norm ISO 3183 integreert. Deze zullen een wanddikte hebben van 9 mm.

De bouwplaats en alle andere plaatsen die schade hebben geleden als gevolg van de werken worden hersteld en dit tot gehele voldoening van de betrokkenen.

Om de werken uit te voeren zullen een aantal bomen gerooid worden. Dit zal op voorhand gebeuren door de beheerder van de toekomstige KMO-zone in kader van de aanleg van de wegenis.

Het leidingvak wordt volledig ondergronds aangelegd in zone voor ambachtelijke bedrijven en KMO's. Na de werken wordt een plaatsherstel uitgevoerd tot gehele voldoening van de betrokkenen. Voor het feitelijk uitzicht en de toestand van de plaats waar de werken zullen worden uitgevoerd wordt verwezen naar de foto's als bijlage.

De mogelijke hinder die het project zou kunnen teweegbrengen blijft beperkt tot de duur van de werf voor het uitvoeren van de werken voor de aanleg van de buis. De leiding wordt volledig ondergronds aangelegd zodat de visuele impact van het project beperkt is en de integratie in de omgeving optimaal kan gebeuren. De voorziene werkzones zijn tijdelijk van aard.

Het tracé van de leiding zal na de aanleg om veiligheidsredenen worden afgebakend (gevisualiseerd) met merkpalen (aan de rand van wegen, onder het fietspad en bij belangrijke richtingsveranderingen van de leidingen aan de rand van perceelsgrenzen).

De <u>leidingbouw</u> wordt volgens de code van goede praktijk uitgevoerd waarbij uiteindelijk geen sprake is van grondverzet.

De afgegraven grond wordt ter plaatse hergebruikt voor aanvulling en/of plaatsherstel. Grond die daarbij toch zou overblijven, wordt door de Contractant Burgerlijke Bouwkunde afgevoerd volgens de vigerende wetgeving.

De fasering der werken kan als volgt worden samengevat:

- 1. graven van sleuf voor het plaatsen van de buizen; tijdelijk opslaan van de uitgegraven grond
- 2. laswerkzaamheden en aanleg in de sleuf
- 3. aanvullen van de sleuf met de tijdelijk opgeslagen grond
- 4. nodige plaatsherstel en afwerken van het terrein
- 5. afvoeren van het eventueel teveel aan tijdelijk opgeslagen materiaal (teelaarde en grond).

WATERTOETS

Overeenkomstig artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 en latere wijzigingen betreffende het integraal waterbeleid dient de aanvraag onderworpen te worden aan de watertoets. Het Besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2006 (BS 31/10/2006) en latere wijzigingen stelt nadere regels vast voor de toepassing van de watertoets. De aanvraag werd getoetst aan het watersysteem, aan de doelstellingen van artikel 5 van het decreet integraal waterbeleid, en aan de bindende bepalingen van het bekkenbeheerplan.

Het voorwerp van de aanvraag is niet gelegen langs of in de buurt van een waterloop van tweede categorie. Volgens de overstromingskaart van Vlaanderen is het voorwerp van de aanvraag gedeeltelijk gelegen in mogelijk overstromingsgevoelig gebied.

Gemotiveerde beoordeling van de verenigbaarheid van het project waarvoor de vergunning wordt aangevraagd met het watersysteem

Het voorwerp van de aanvraag heeft geen relevant effect op de bescherming tegen wateroverlast en overstromingen of op het behoud van de watergebonden natuurwaarden. Het voorwerp van de aanvraag kan bijgevolg als verenigbaar met het watersysteem beschouwd worden.

Overeenstemming met de doelstellingen en beginselen van het decreet op het integraal waterbeleid

Het voorwerp van de aanvraag is in overeenstemming met de doelstellingen en beginselen, bepaald in artikel 5 en 6 van het decreet op het integraal waterbeleid.

<u>NATUURTOETSING: PASSENDE BEOORDELING — ONTHEFFINGSBESLUIT — PROJECTMERSCREENING</u>

De aanvraag betreft de aanleg van een gedeelte van de toekomstige leiding dn600 Overijse (Maleizen — Jezus-eik) voor een leidingvak van ± 725 m. Het betreft een industriële installatie voor vervoer van gas; de aanvraag doorkruist een zone voor ambachtelijke bedrijven en kmo's dat nu in gebruik is als bestaand akkerland . De inrichting van de toekomstige kmo-zone "Maleizenveld Overijse" te Overijse is de aanleiding voor deze vooruitgeschoven aanvraag en zal gelijktijdig plaatsvinden. Een tijdelijke emissie afkomstig van uitlaatgassen van werfmachines tijdens werffase is te verwachten maar deze wordt niet als relevant beschouwd. Bodem- en grondwaterverontreiniging kan optreden door het accidenteel lekken van olie en brandstof van de gebruikte werfmachines. gelet op de uitvoeringsmodaliteiten en de gevolgde veiligheidsvoorschriften dient de kans op lekken als minimaal te worden beschouwd. de werfmachines ondergaan de nodige technische controles en zijn technisch in orde. Relevante geluidsbronnen zijn afkomstig van de werfmachines tijdens de werffase; het project veroorzaakt geen bijkomende lichthinder voor de locatie. de toename in vervoersbewegingen blijft beperkt tot de duur van de werffase en gebeurt uitsluitend tijdens de werkuren. De belangrijkste invloed van de aanleg van een leiding op de waterhuishouding is de eventuele bemaling van grondwater tijdens de aanlegfase. Graafwerken en de nodige bemaling hebben lokaal een tijdelijke daling van de grondwatertafel tot gevolg. De beslissing om al dan niet te bemalen zal uiteindelijk ter plaatse worden genomen op basis van de reële grondwaterstand op het moment van de werken. De bemaling is tijdelijk en zal slechts enkele weken duren. Er wordt verwacht dat na het beëindigen van de werken de grondwatertafel zich herstelt tot op het oorspronkelijke niveau. Teneinde de risico's te beheersen (oppompen en/of verplaatsen van verontreinigd grondwater) en de verontreiniging van oppervlaktewater en bodem te voorkomen, worden de bemalingsactiviteiten bij de eerste tekenen van verontreiniging gestopt en worden preventieadviseur en milieucoördinator verwittigd ter bepaling van eventuele milieubeschermende maatregelen. In overeenstemming met de aanbevelingen van de CIW watertoets terzake, laat men dan het opgepompte niet-verontreinigd bemalingswater afvloeien in de omgeving zodat het terug in de bodem kan infiltreren. Als dit redelijkerwijze niet mogelijk is, wordt de voorkeur gegeven aan het lozen in de aanwezige oppervlaktewateren of een kunstmatige afvoerweg voor hemelwater. Pas in laatste instantie wordt het geloosd in de openbare riolering.

Op basis van de voorafgaande effectbesprekingen en rekening houdend met het naleven van de preventieve maatregelen, kan besloten worden dat de realisatie en exploitatie van het voorliggend project geen aanzienlijke nadelige effecten op het milieu zal veroorzaken en dat er geen aanzienlijke nadelige invloed te verwachten valt op de hogervermelde gebieden in de nabije omgeving van de ondergrondse leiding. Gezien de aanvraag een ondergrondse lijninfrastructuur betreft, is de ruimtelijke impact zeer beperkt en in overeenstemming met de goede ruimtelijke ordening.

Rekening houdend met de kenmerken van het project, de omgeving en de bovenstaande analyse blijkt dat de mogelijke milieueffecten van het project <u>niet</u> aanzienlijk zijn.

BEOORDELING VAN DE GOEDE RUIMTELIJKE ORDENING

Deze beoordeling — als uitvoering van art. 1.1.4 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening gericht op een duurzame ruimtelijke ontwikkeling en met oog voor de ruimtelijke draagkracht, de gevolgen voor het leefmilieu en de culturele, economische, esthetische en sociale gevolgen - houdt rekening met de volgende criteria als uitvoering van art. 4.3.1. van de codex:

De functionele inpasbaarheid is optimaal omdat de gasleiding geplaatst wordt in de ondergrond binnen de grenzen van het nieuwe afgebakende openbaar domein van de verkaveling; door dit onderdeel reeds te vergunnen wordt vermeden dat later alle wegenis opnieuw zou moeten opgebroken worden, hetgeen van onbehoorlijk bestuur zou getuigen.

- De mobiliteitsimpact is beperkt in omvang; de toename in vervoersbewegingen blijft beperkt tot de projectuitvoering; boven de leiding wordt bij de uitvoering van de verkavelingswerken een extra gefundeerd fietspad aangelegd.
- De schaal is in overeenstemming met de verkaveling en de daar voorziene werken binnen het openbaar domein;
- Het ruimtegebruik is optimaal omdat hier een gasleiding in de vorm van een 'wachtbuis' geplaatst wordt onder reeds voorziene infrastructurele ingrepen. Voor de groenzones en de groenbuffer dienen extra maatregelen getroffen te worden om alle voorziene aanplantingen toch mogelijk te houden.
- visueel-vormelijke elementen zijn zeer beperkt aanwezig en hebben geen impact op de omgeving.
- cultuurhistorische aspecten zullen, wanneer zij worden aangetroffen, worden gemeld aan het Agentschap Onroerend Erfgoed.
- het bodemreliëf wordt niet noemenswaardig gewijzigd ten opzichte van de verkavelingsvergunning.
- hinderaspecten, gezondheid, gebruiksgenot en veiligheid in het algemeen zijn beperkt aanwezig. Alle veiligheidsvoorschriften voor de realisatie van deze installatie dienen nageleefd te worden.

ALGEMENE CONCLUSIE

Voorliggend project beantwoordt aan de vereisten van de goede ruimtelijke ordening mits naleving van de onder 2° opgenomen bijzondere voorwaarden.

2° de volgende voorwaarden na te leven:

- naleven van de vondstmeldingsplicht (art. 8) in het kader van het Decreet van 30 juni 1993 houdende de bescherming van het Archeologisch Patrimonium en latere wijzigingen.
- Alle wettelijke veiligheidsmaatregelen dienen genomen te worden om de veiligheid in de KMO-zone maximaal te garanderen;
- speciale maatregelen dienen getroffen te worden (zoals het voorzien van een betonbescherming rond de leiding met alle bijkomende noodzakelijke beschermingen) waardoor de groenbuffer zijn functie kan behouden (ook met hoogstambomen) en waardoor de impact van wortelgroei rond de leiding kan vermeden worden.

.."

Dit is de bestreden beslissing.

De aanvraag betreft de aanleg van een ondergrondse stalen "wachtbuis" die deel uitmaakt van een groter project "Fluxys Aardgasvervoerleiding DN600 Overijse/Maleizen – Jezus-Eik". De verwerende partij heeft voor het overkoepelend project een stedenbouwkundige vergunning verleend op 10 november 2016. De verzoekende partij en andere derde-belanghebbenden hebben tegen deze beslissing van 10 november 2016 een vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging en vernietiging ingediend. Deze beroepen zijn bij de Raad gekend onder de rolnummers 1617-RvVb-0281-SA, 1617-RvVb-0317-SA, 1617-RvVb-0326-SA.

8

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE TUSSENKOMST

1.

De tussenkomende partij wordt met een aangetekende brief van 14 juli 2016 uitgenodigd om binnen een termijn van 20 dagen een verzoek tot tussenkomst in te dienen.

Met een aangetekende brief van 9 augustus 2016 verzoekt de tussenkomende partij om in de procedure tot schorsing en vernietiging te mogen tussenkomen.

Met een beschikking van 11 augustus 2016 stelt de voorzitter van de Raad vast dat het verzoekschrift tot tussenkomst op het eerste gezicht onontvankelijk is en de verzoekende partij tot tussenkomst de mogelijkheid moet krijgen om hierover tegenspraak te voeren.

2.

De tussenkomende partij voert noch in haar schriftelijke stukken, noch ter zitting redenen aan die de kennelijke laattijdigheid en dus onontvankelijkheid van haar verzoek tot tussenkomst, zoals vastgesteld in de beschikking van 11 augustus 2016, kunnen verklaren

Het verzoek tot tussenkomst is onontvankelijk.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT VERNIETIGING

A. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het beroep

Uit het dossier blijkt dat de vordering tijdig is ingesteld. Er worden hierover geen excepties opgeworpen.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang en de hoedanigheid van de verzoekende partij

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partij omschrijft haar belang als volgt:

"

Luidens artikel 4.8.11, §1, 7° VCRO kunnen de beroepen bij de Raad onder meer worden ingesteld door het college van burgemeester en schepenen voor vergunningen, afgegeven binnen de bijzondere procedure, op voorwaarde dat het tijdig advies heeft verstrekt krachtens artikel 4.7.26, § 4, eerste lid, 2°, of ten onrechte niet om advies werd verzocht.

In casu werd op 08 december 2015 het advies gevraagd aan het College van burgemeester en schepenen van de gemeente Overijse (<u>stuk 2</u>, pg. 2).

Dit advies werd uitgebracht op de zitting van 05 januari 2016 (<u>stuk 1</u>). Dit advies wordt uitdrukkelijk opgenomen in de bestreden beslissing. (**stuk 2**, pg. 2)

Het College van burgemeester en schepenen van de gemeente Overijse heeft, in de aanloop naar de vergunning die werd afgeleverd in de bijzondere procedure, tijdig een advies uitgebracht. De gemeente Overijse heeft derhalve een evident belang bij het indienen van voorliggend verzoekschrift.

De werken die het voorwerp uitmaken van de stedenbouwkundige vergunning die middels voorliggend annulatieberoep bestreden wordt, hebben betrekking op percelen die gelegen zijn in de gemeente Overijse.

(…)

De bestreden beslissing stelt daarenboven uitdrukkelijk dat de aangevraagde werken zich situeren binnen de grenzen van het openbaar domein, eigendom van de gemeente Overijse, zoals ingesteld door het nieuwe rooilijnplan van de vermelde verkavelingsvergunning (<u>stuk 2</u>, pg. 2 "overeenstemming met dit plan").

(...)

De bestreden beslissing bepaalt het tracé van de aardgasleiding die wordt vergund, op basis van de zone die in de verkavelingsvergunning van 23 september 2014 (<u>stuk 6</u>) was toegewezen voor de wegenis.

[uittreksel plan]

Het is daarbij echter van belang te onderstrepen dat verzoekende partij met de "sleuf voor de nutsleidingen" zoals voorzien in de verkavelingsvergunning (zie afbeelding supra), de bevoorrading met nutsvoorzieningen voor ogen had voor de bedrijven die zich in deze lokale KMO-zone zouden komen vestigen, doch zeker niet de aanleg van een gewestelijke aardgasvervoerleiding met een diameter van 600 mm (DN600). De verkavelingsvergunning werd immers verleend voor de vestiging van duurzame, lokale bedrijven, zoals bijvoorbeeld een klein aannemersbedrijf, een schrijnwerker, een grafisch bedrijf enz. De verkavelingsvergunning werd derhalve toegekend met het oog op de creatie van een kleinschalig, duurzaam lokaal gemengd bedrijventerrein, en geen hoogwaardig bedrijvenpark, geen distributieterrein of kantorenpark.

Het is onder meer vanuit die optiek dat verzoekende partij een degelijk alternatief voor het tracé en de ligging van de leiding heeft voorgesteld in haar ongunstig advies van 05 januari 2016 (**stuk 1**):

[uittreksel advies]

Verzoekende partij wenst de verantwoordelijkheid voor de aanwezigheid van een gewestelijke aardgasvervoerleiding met een diameter van 600 mm (DN600), vlak onder het fietspad en de wegenis centraal in de KMO-zone, grenzend aan de woonzone, niet te dragen. Het is vanuit het zorgvuldigheidsprincipe dat verzoekende partij het alternatief heeft geopperd om de aardgasleiding aan te leggen aan de (buiten)rand van de 10-m zone Non-aedificandi van de gewestweg ('Hoofdweg' E411 – A4), zo ver mogelijk van de woonzone verwijderd.

Het is nooit de intentie geweest van verzoekende partij om de sleuf die in de verkavelingsaanvraag voorzien was voor de nutsleidingen voor de plaatselijke, lokale KMO-bedrijven, aan te wenden voor de aanleg van een aardgasleiding. Verzoekende partij houdt de ramp zoals deze in Gellingen (Ghislengien) daarbij in het achterhoofd. Het feit dat de KMO-zone grenst aan een woonzone is niet bepaald van aard om de bezorgdheid voor dit risico te minimaliseren, integendeel. Het feit dat het volgens de artikelen 7 en 8 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerpgewestplannen, toegestaan is onder meer bankagentschappen, transportbedrijven, collectieve restaurants, evenals bepaalde onderdelen van een bedrijf zoals de parkeerplaats, de burelen, het sociaal gebouw, de werkplaats en het benzine- en dieselpompstation te vergunnen in deze toekomstige KMO-zone, evenmin.

Verzoekende partij is als gemeente aansprakelijk voor de openbare veiligheid (artikel 135, §2 Nieuwe Gemeentewet). Dit begrip kan omschreven worden als het garanderen van de

afwezigheid van ongevallen of risico's op ongevallen, of de afwezigheid van gevaarlijke situaties die schade kunnen berokkenen aan personen en goederen.

..."

2. De verwerende partij betwist de hoedanigheid van verzoekende partij:

" ...

Inzake werd het verzoekschrift ingediend in naam van de gemeente OVERIJSE, vertegenwoordigd door haar College van burgemeester en schepenen.

(…)

Het is duidelijk dat inzake het niet het College van Burgemeester en Schepenen is dat hier optreedt als procespartij conform art. 4.8.11.§1, 7° VCRO maar de gemeente Overijse zelf.

Om die reden aleen al is het beroep onontvankelijk.

Volledigheidshalve:De verzoekende partij roept zelf art. 4.8.11.§1.7° VCRO in als de grond waarop zij beroep heeft ingesteld.

In zoverre de verzoekende partij zou stellen dat zij ook bij het dossier "betrokken" is (zie art. 4.8.11.§1. 2° VCRO omdat zij in het kader van de bijzondere vergunningsprocedure een advies heeft uitgebracht dient de Raad vast te stellen dat niet de verzoekende partij als gemeente, maar wel haar college van burgemeester en schepenen dit advies heeft uitgebracht en dit overeenkomstig art. 4.7.26, §4, 2° VCRO (STUK nr. 7 arrest nr. A/2014/0319 van 6 mei 2014).

De gemeente Overijse kan hier niet beschouwd worden als een "bij het dossier betrokken vergunningverlenend bestuursorgaan" nu art. 4.7.26 §1 VCRO bepaalt dat een vergunning binnen de bijzondere procedure wordt afgeleverd door hetzij de Vlaamse regering of de gedelegeerde stedenbouwkundige ambtenaar, hetzij de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar.

Terzake heeft de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar de stedenbouwkundige vergunning verleend onder voorwaarden en kan bijgevolg alleen hij beschouwd worden als "het bij het dossier betrokken vergunningverlenend bestuursorgaan".

In zoverre de verzoekende partij voorhoudt dat zij tevens optreedt inzake op grond van art. 4.8.11.§1.3° VCRO meer bepaald als "rechtspersoon die rechtstreeks of onrechtstreeks hinder of nadelen kan ondervinden als gevolg van de vergunningsbeslissing" dient zij aan te geven welke hinder of nadelen zij rechtstreeks of onrechtstreeks kan ondervinden door de bestreden vergunningsbeslissing.

(…)

Ten onrechte blijft de verzoekende partij, teneinde haar belang aan te tonen, verwijzen naar "haar" ongunstig advies van 5 januari 2016 en dient nogmaals vastgesteld te worden dat niet de verzoekende partij maar wel haar college van burgemeester en schepenen een ongunstig advies uitbracht. Dit betreft een exclusieve bevoegdheid van het voormeld college in het kader van de bijzondere procedure waarop de verzoekende partij zich niet kan beroepen om daaruit enig belang te putten in huidige zaak.

Daarenboven wijst de verwerende partij op het feit dat in het "ongunstig advies" van 5 januari 2016 geen elementen werden verwerkt die duidelijk verband legden met het gevoerde stedenbouwkundig/planologisch beleid op het grondgebied van de verzoekende partij.

Het hoofdargument van het ongunstig advies betreft het feit dat het college van burgemeester en schepenen niet de verantwoordelijkheid wenste te nemen voor een gasleiding die tussen wegenis en bouwzone van een KMO-zone zou lopen, verwijzend naar het risico op herhaling van de ramp in Gellingen.

Uit voormelde grief blijkt niet dat het advies een specifiek of stedenbouwkundig of planologisch beleid van de gemeente vooropstelde of ondersteunde of dat het aangevraagde het lokale belang of een specifiek ruimtelijk beleid van de gemeente zou doorkruisen.

Vervolgens beroept de Gemeente Overijse zich op haar beleidsopdracht van art. 2 van het Gemeentedecreet en het feit dat de aangevraagde werken zich situeren binnen de grenzen van het openbaar domein, zijnde haar eigendom, beide elementen onvoldoende op zich om het vereiste belang in hoofde van verzoekster aan te tonen.

De verzoekende partij verwijst naar de verkavelingsvergunning van 23 september 2014 en stelt dat zij met "de sleuf voor de nutsleidingen" de bevoorrading met nutsvoorzieningen voor ogen had voor bedrijven die zich in deze lokale KMO-zone zouden komen vestigen doch zeker niet de aanleg van een gewestelijke aardgasvervoerleiding met een diameter van 600 mm (DN600) beoogde.

Ook hier wijst de verwerende partij op het feit dat deze verkavelingsvergunning verleend werd door het College van burgemeester en schepenen en niet door de gemeente Overijse.

Het gegeven op zich dat de gemeente aansprakelijk is voor de openbare veiligheid, verwijzend naar art. 135, §2 Nieuwe Gemeentewet, verstrekt haar inzake niet het vereiste belang.

Er anders over oordelen zou er op neerkomen dat een gemeente tegen elke stedenbouwkundige vergunning in haar gemeente zou kunnen opkomen op grond van artikel 135,12 Nieuwe Gemeentewet . Dit kan niet. Bij de uitvoering van elke mogelijke vergunning zijn er steeds mogelijk veligheidsrisio's. Zo kan bv. een afsluiting van een bouwwerf op het grondgebied van de gemeente vallen en schade berokkenen.

De Raad heeft echter als taak de wettigheid van de bestreden belsssing zelf te onderzoeken en niet de mogelijke gevolgen die uit de uitvoering van een vergunning kunnen voortvloeien.

Uit al het voorgaande dient besloten te worden dat het beroep van de Gemeente Overijse, in hoofdorde, niet ontvankelijk is bij gebrek aan het vereiste belang. ..."

3. De verzoekende partij stelt nog in haar wederantwoordnota:

"...

De gemeente werd in het inleidend verzoekschrift aangeduid als verzoekende partij. De gemeente kan haar belang niet putten uit het feit dat haar College van burgemeester en schepenen een advies verleende in het kader van de bestreden beslissing. De gemeente kan haar belang echter wel putten uit het feit dat de bestreden beslissing strijdig is met haar beleidsopdracht op grond van artikel 135 §2 Nieuwe Gemeentewet, die neerkomt op het garanderen van de openbare veiligheid. Dit begrip kan omschreven worden als het garanderen van de afwezigheid van ongevallen of risico's op ongevallen, of de afwezigheid van gevaarlijke situaties die schade kunnen berokkenen aan personen en goederen.

Het is de terechte bezorgdheid van de gemeente Overijse dat de aanleg van een aardgasleiding, doorheen een nog aan te leggen KMO-zone en in de dichte nabijheid van een woonzone, deze openbare veiligheid in gedrang kan brengen. Uit de visie van de gemeente dat het veiligheidsrisico aanzienlijk wordt beperkt door een ander, alternatief tracé, aan de buitenkant van de KMO-zone en verder verwijderd van de nabij liggende woonzone, volgt dat de gemeente wel degelijk belang heeft bij voorliggend verzoekschrift. De openbare veiligheid is immers een aangelegenheid die het gemeentelijk belang raakt.

. . .

Daarnaast doet de gemeente Overijse eveneens blijken van het wettelijk vereiste belang door middels voorliggend jurisdictioneel beroep op te komen ter verdediging van haar planologisch en stedenbouwkundig beleid inzake ruimtelijke ordening. Het is de mening van de gemeente Overijse dat de aanleg van een aardgasleiding in het midden van een KMO-zone en in de nabijheid van een woonzone, niet in overeenstemming is met de goede plaatselijke ruimtelijke ordening.

Het inleidend verzoekschrift omschrijft deze 2 belangen van de gemeente Overijse op de pagina's 4-5, en bevat derhalve afdoende aanwijzingen dat de gemeente, als verzoekende partij, hinder of nadelen zou kunnen ondervinden ten gevolge van de bestreden beslissing (cf artikel 4.8.11, § 1, eerste lid, 3° VCRO). De gemeente heeft in haar inleidend verzoekschrift derhalve op afdoende wijze aangegeven welke hinder of nadelen zij rechtstreeks of onrechtstreeks meent te zullen ondervinden.

De omstandigheid dat de gemeente dan, conform de artikelen 57, § 3, 9° en 193 Gemeentedecreet, noodzakelijk vertegenwoordigd wordt door haar college van burgemeester en schepenen, doet geen afbreuk aan de vaststelling dat ook de gemeente, als publiekrechtelijke rechtspersoon, met goed gevolg zelfstandig kan optreden voor de Raad.

Er dient immers inderdaad een onderscheid gemaakt te worden tussen enerzijds, de bevoegdheid van het College van burgemeester en schepenen om op grond van de artikelen 57 § 3, 9° en 193 Gemeentedecreet de gemeente in rechte te vertegenwoordigen, met inbegrip van het nemen van de beslissing hiertoe (cf. stuk 4 verzoekende partij), en anderzijds, de bevoegdheden die overeenkomstig artikel 57, §3, 3° Gemeentedecreet exclusief aan het College worden toegewezen.

Stuk 4 verwijst voor de juridische rechtsgrond voor de beslissing van het College van burgemeester en schepenen uitdrukkelijk naar de artikelen 57 § 3, 9° en 193 van het Gemeentedecreet :

. . .

Artikel 3 van het besluit van het College van burgemeester en schepenen stelt ook uitdrukkelijk dat de aangestelde raadsman "de belangen van de gemeente verdedigt".

Het feit dat artikel 2 van voormeld besluit (stuk 4) verkeerdelijk vermeldt dat het College beroep aantekent, zonder expliciet te vermelden dat dit namens de gemeente gebeurt, ontneemt de gemeente haar belang niet bij voorliggend verzoek tot vernietiging. Uit zowel de geest van de beslissing van het college, als uit de daarin vermelde rechtsgrond (stuk 4) blijkt dat het College op 5 april 2016 besloten heeft om namens de gemeente een jurisdictioneel beroep in te stellen bij uw Raad.

Verwerende partij tracht ten onrechte verwarring te zaaien. De exceptie dient te worden verworpen.

..."

Beoordeling door de Raad

1.

Overeenkomstig artikel 4.8.11, §1, 7° VCRO kan een beroep bij de Raad ingesteld worden door het college van burgemeester en schepenen tegen een vergunning, afgegeven binnen de bijzondere procedure, op voorwaarde dat deze tijdig advies heeft verstrekt krachtens artikel 4.7.26, §4, eerste lid, 2° VCRO, of ten onrechte niet om advies werd verzocht.

Uit dit artikel volgt dat deze beroepsmogelijkheid bij de Raad uitdrukkelijk is toevertrouwd aan het college van burgemeester en schepenen en niet aan de verzoekende partij. Zij kan derhalve haar belang niet putten uit artikel 4.8.11, §1, 7° VCRO.

2.

Het voorgaande belet niet dat de verzoekende partij op grond van artikel 4.8.11, §1, 3° VCRO haar belang put als een (publieke) rechtspersoon die rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen meent te kunnen ondervinden van de bestreden beslissing.

De verzoekende partij kan derhalve aanvoeren dat de bestreden beslissing haar planologisch en stedenbouwkundig beleid doorkruist. Zij moet dan wel voldoende concreet aantonen hoe de bestreden beslissing het gemeentelijk of specifiek stedenbouwkundig of planologisch beleid in het gedrang brengt.

De verzoekende partij voert aan dat zij met de "sleuf voor de nutsleidingen" zoals voorzien in de verkavelingsvergunning van 23 september 2014, waarop de bestreden beslissing steunt, niet de aanleg van een gewestelijke aardgasvervoerleiding met een diameter van 600 mm voor ogen had.

Bovendien acht zij het vanuit veiligheidsoverwegingen niet wenselijk dat een aardgasleiding in het midden van een KMO-zone en in de nabijheid van een woonzone wordt aangelegd. Dit verschaft de verzoekende partij naar het oordeel van de Raad een voldoende belang bij de voorliggende vordering.

De exceptie wordt verworpen.

VI. ONDERZOEK VAN DE MIDDELEN

A. Eerste en tweede middel

Standpunt van de partijen

1.1

De verzoekende partij voert in het <u>eerste middel</u> de schending aan van de Gaswet van 12 april 1965, het koninklijk besluit van 14 mei 2002 betreffende de vervoersvergunning voor gasachtige producten en andere door middel van leidingen, het koninklijk besluit van 11 maart 1966 tot verklaring van openbaar nut voor het oprichten van vervoerinstallaties, de Wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (hierna Motiveringswet), het motiverings-, zorgvuldigheids- en gelijkheidsbeginsel.

Zij zet uiteen:

"

De Gaswet van 12 april 1965 bevat een coherent geheel van bepalingen en verplichtingen in hoofde van de distributienetbeheerder die wenst over te gaan tot de aanleg van aardgasvervoerinstallaties. Uit deze bepalingen dient te worden afgeleid dat de netbeheerder in eerste instantie moet beschikken over een vervoersvergunning en over een verklaring van openbaar nut, en vervolgens pas over een stedenbouwkundige vergunning.

De procedures die door de Gaswet worden voorgeschreven voor de aanvraag van een vervoersvergunning en van een verklaring van openbaar nut, voorzien in een ruimere bescherming dan de procedure die door de VCRO en uitvoeringsbesluiten voorgeschreven wordt voor de aanvraag van een stedenbouwkundige vergunning.

De aanvrager dient in casu te beschikken over de drie vergunningen. Door de stedenbouwkundige vergunning te verlenen vooraleer de vervoersvergunning en de verklaring van openbaar nut werd bekomen, miskent in substantiële mate de wettelijke bescherming inzake openbaarheid en het recht van inspraak die de procedures van de Gaswet bieden. Deze wettelijke bescherming wordt door deze handelswijze omzeild en uitgehold, wat niet kan worden aanvaard.

2. Over de vervoersvergunning

Op grond van artikel 3 Gaswet zijn de bouw en de exploitatie van elke vervoersinstallatie onderworpen aan de voorafgaande toekenning van een individuele vergunning door de federale minister van Energie. Deze individuele vergunning heet de "vervoersvergunning".

De procedure voor de toekenning van deze "vervoersvergunning" werd door de Koning vastgesteld in het koninklijk besluit van 14 mei 2002 betreffende de vervoersvergunning voor gasachtige producten en andere door middel van leidingen.

Artikel 10, §2 van voormeld koninklijk besluit bepaalt dat de gemeente waarin de installatie zal worden aangelegd, binnen de 60 dagen een advies dient over te maken aan de minister. Indien dit advies negatief is, organiseert de minister zo spoedig mogelijk een vergadering, gebeurlijk ter plaatse. Deze vergadering heeft tot doel de verschillende belangen overeen te brengen en sommige op te leggen bijzondere voorwaarden voor de bouw en exploitatie van de vervoersinstallatie voor te stellen (artikel 10, §3). Van de vervoerder wordt verwacht

dat hij zich inspant om zoveel als mogelijk tegemoet te komen aan het ongunstige advies. De minister beslist vervolgens binnen de 6 maanden te rekenen vanaf de verzending van de volledigheidsverklaring over de aanvraag tot het bekomen van een vervoersvergunning. Deze termijn kan met maximaal 2 maanden worden verlengd, ingeval er vergaderingen gehouden moeten worden ingevolge een negatief advies (artikel 12).

Artikel 15 van voormeld koninklijk stelt:

"De vergunning laat toe de gasvervoerinstallaties op te richten en uit te baten volgens het tracé en de innemingen, welke op de kaart die gehecht is aan de vergunningsakte voorkomen, en volgens de voorschriften die vermeld worden in de vergunningsakte."

Het is bijgevolg duidelijk dat de vervoersvergunning het tracé bepaalt volgens de welke de gasvervoerinstallatie mag worden opgericht.

Uit artikel 9, 3e lid Gaswet dat de ligging of het tracé van de installatie achteraf, nadat de vervoersvergunning werd verleend, enkel door de Koning kan gewijzigd worden, doch niet door de netbeheerder zelf.

"(...) Voorts werd voorzien in de mogelijkheid voor de betrokken overheden om de ligging of het tracé van de gasvervoerinstallaties die op hun openbaar domein zijn opgericht, te doen wijzigen (artikel 9, tweede en derde lid) (...)"

"Uit de plaats van de in het (...) derde lid van artikel 9 vervatte regel in de Gaswet - namelijk na de regel die de houder van een vergunning het recht verleent om werken uit te voeren, onder, op of boven het openbaar domein – kan worden afgeleid dat de mogelijkheid voor de desbetreffende overheden om de ligging of het tracé van de gasvervoerinstallaties te doen wijzigen op kosten van degene die de installaties exploiteert, door de wetgever werd beschouwd als een tegengewicht voor het recht van de houders van een vergunning voor het vervoer van gas om gebruik te maken van het openbaar domein van de diverse overheden."

Uit voormelde bepalingen van de Gaswet dient derhalve te worden afgeleid dat het tracé en de ligging van de aardgasleiding worden bepaald via het instrument van de vervoersvergunning, en dat dit tracé niet eenzijdig door de vergunninghouder kan worden gewijzigd.

Eveneens blijkt dat voormelde procedureregeling tot doel heeft een kader te creëren, waarbinnen de bedenkingen van de gemeente (als direct betrokken partner) prioritair behandeld worden door bemiddeling van de federale minister van Energie, via het instrument van de vergadering(en) ter plaatse. Van de vervoerder wordt effectief verwacht dat hij zich inspant om zoveel als mogelijk tegemoet te komen aan het ongunstige advies met bedenkingen en aanbevelingen.

De wettelijke regeling rond de vervoersvergunning voorziet bijgevolg in zeer ruime procedurele waarborgen voor de gemeente op wiens grondgebied de aanleg van de leiding wordt voorzien.

3. Over de verklaring van openbaar nut

Naast de vervoersvergunning, waarin het tracé en de ligging van de leiding worden vastgelegd, dient de vervoerder in een aantal gevallen eveneens een verklaring van openbaar nut aan te vragen.

"Deze verklaring van openbaar nut verleent aan de houder van een vervoervergunning, ten voordele van wie zij wordt gedaan, het recht gasvervoerinstallaties op te richten onder, op of boven deze private gronden, het toezicht op deze installaties te houden en de werken uit te voeren die nodig zijn voor de werking en het onderhoud ervan, onder de voorwaarden welke in die verklaring zijn genoemd."

"De houder van een vervoervergunning, ten voordele van wie een koninklijk besluit van verklaring van openbaar nut is vastgesteld, (...)"

De procedurele garanties die gepaard gaan met de aanvraag van dergelijke verklaring van openbaar nut, worden omschreven in artikel 10 Gaswet :

"Na onderzoek kan de Koning van openbaar nut verklaren het oprichten van een gasvervoerinstallatie onder, op of boven private gronden die niet bebouwd zijn en die niet omsloten zijn met een muur of met een omheining die overeenkomt met de bouw- of stedebouwverordeningen. (...)

Met de uitvoering van de werken mag eerst een aanvang worden gemaakt twee maanden nadat de belanghebbende eigenaars en huurders op de hoogte zijn gebracht bij ter post aangetekend schrijven."

Op grond van artikel 10 Gaswet zal bijgevolg een openbaar onderzoek moeten worden georganiseerd in het kader van de aanvraag van de verklaring openbaar nut.

De modaliteiten van dit openbaar onderzoek worden vastgesteld door het koninklijk besluit van 11 maart 1966 tot verklaring van openbaar nut voor het oprichten van gasvervoerinstallaties.

"Een afschrift van de aanvraag en een exemplaar van de vermelde stukken, die de gemeente aanbelangen, worden gedurende dertig dagen op het gemeentehuis van elke gemeente waarvan sprake in artikel 3, ter inzage gelegd.

Door toedoen van de burgemeester wordt, op de gewone plaatsen van aanplakking van de bekendmakingen en berichten, binnen drie dagen een bericht aangeplakt, waaruit deze ter inzagelegging blijkt.

Tezelfdertijd verstuurt elk gemeentebestuur aan de eigenaars, huurders of andere bezetters van de in artikel 2, tweede lid, 4, bedoelde percelen afzonderlijk en per aangetekend schrijven aan hun woonplaats een bericht betreffende de ingediende aanvraag, met vermelding van de termijn waarbinnen en de plaats waar zij hun bezwaren en bemerkingen schriftelijk kunnen neerleggen. De portokosten met betrekking tot de aangetekende zendingen zullen op eenvoudige aanvraag van de gemeente worden terugbetaald door de aanvrager.

Het vervullen van deze formaliteiten wordt vastgelegd in een attest van het college van burgemeester en schepenen; dat attest wordt bij het proces-verbaal van het onderzoek gevoegd."

Uit het voorgaande blijkt dat de wettelijke regeling rond de verklaring van openbaar nut voorziet in zeer ruime procedurele beschermingsbepalingen inzake openbaarmaking en het recht op inspraak van belanghebbenden.

Een verklaring van openbaar nut moet worden aangevraagd telkens wanneer de vervoerder leidingen wil aanleggen onder, op of boven onbebouwde gronden die niet omsloten zijn met een muur of een omheining (artikel 10, 1e lid Gaswet). In casu is dit het geval. De gronden waarop de aanvrager de leiding plant aan te leggen, zijn immers niet omheind, noch omsloten door een muur.

4. Over de stedenbouwkundige vergunning

Uit wat voorafgaat blijkt dat de vervoerder in casu dient te beschikken over een vervoersvergunning en (in bepaalde gevallen) een verklaring van openbaar nut. Het staat vast dat de NV Fluxys Belgium, naast de bestreden beslissing, tevens zowel een vervoersvergunning als een verklaring van openbaar nut moet aanvragen (cf. supra).

Zoals gesteld, wordt in de vervoersvergunning het tracé en de ligging van de leiding bepaald. Uit de Gaswet en haar uitvoeringsbesluiten dient te worden afgeleid dat de aanvraag tot het bekomen van een stedenbouwkundige vergunning volgens de gewestelijke regelgeving inzake ruimtelijke ordening, aangevraagd moet worden nadat de vervoersvergunning werd bekomen:

"Onverminderd (...), zijn de bouw en de exploitatie van elke vervoerinstallatie onderworpen aan de voorafgaande toekenning van een individuele vergunning door de minister."

"De vergunning laat toe de gasvervoerinstallaties op te richten en uit te baten volgens het tracé en de innemingen, welke op de kaart die gehecht is aan de vergunningsakte voorkomen, en volgens de voorschriften die vermeld worden in de vergunningsakte."

"De houder van een vervoervergunning heeft het recht alle werken uit te voeren, onder, op of boven het openbaar domein, die nodig zijn voor de oprichting, de werking en het onderhoud in goede staat van de gasvervoerinstallaties. Deze werken moeten worden uitgevoerd overeenkomstig de voorwaarden die in de vervoervergunning zijn vermeld, en met inachtneming van alle ter zake geldende wets- en verordeningsbepalingen."

Het is voorbarig, volstrekt onlogisch en daarenboven strijdig met de bepalingen en de ratio legis van de Gaswet, dat verwerende partij, voorafgaandelijk aan het bekomen van deze vervoersvergunning en deze verklaring, reeds een stedenbouwkundige vergunning toekent. De bestreden beslissing houdt immers noodzakelijkerwijze in dat de toegelaten (ondergrondse) constructies moeten worden opgericht volgens een bepaald tracé dat in de bestreden beslissing werd vergund, zonder dat dit tracé eerst werd vastgesteld door de vervoersvergunning conform de procedures die hiervoor voorgeschreven zijn in de Gaswet.

Door de aangevraagde stedenbouwkundige vergunning te verlenen zonder na te gaan of aanvrager reeds beschikt over de vervoersvergunning (waarin het tracé en de ligging van de leiding werden vastgesteld), ondergraaft verwerende partij volledig de wettelijke garanties die de procedures van de Gaswet bieden.

Deze wettelijke garanties zijn de volgende:

- Vooreerst voorziet de procedure die door de Gaswet en haar uitvoeringsbesluiten werd uitgewerkt, in een ruimere betrokkenheid in hoofde van verzoekende partij, en een grotere inschikkelijkheid in hoofde van de aanvrager van de vervoersvergunning. Aangezien de vergaderingen, voorgeschreven door de Gaswet in het kader van de aanvraagprocedure voor de vervoersvergunning, een kader van overleg en consensus organiseren waarbinnen van de vervoerder – onder het toeziend oog van de minister – verwacht wordt zich in te spannen om zoveel mogelijk tegemoet te komen aan de bezwaren van de gemeente, is op het eerste zich duidelijk dat de procedureregeling uitgewerkt in de gewestelijke regelgeving inzake ruimtelijke ordening (de VCRO en haar uitvoeringsbesluiten) de belangen van verzoekende partij een pak minder beschermt.

Vervolgens werd tijdens de aanvraagprocedure voor de stedenbouwkundige vergunning geen openbaar onderzoek georganiseerd, (vermoedelijk) op grond van artikel 3, §2 van het besluit van 05 mei 2000 van de Vlaamse Regering betreffende de openbare onderzoeken over aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning, verkavelingsaanvragen en aanvragen tot verkavelingswijziging (want niet expliciet opgenomen in de bestreden beslissing). De federale wetgeving uit de Gaswet voorziet daarentegen wel in de organisatie van een openbaar onderzoek van 30 dagen, evenals in een verplichte openbaarmaking en in een schriftelijke en persoonlijke kennisgeving betreffende de ingediende aanvraag aan de eigenaars, huurders of andere bezetters van de beoogde percelen, elk afzonderlijk en per aangetekend schrijven aan hun woonplaats. Door het verlenen van een stedenbouwkundige vergunning zonder na te gaan of voor de aangevraagde werken reeds een vervoersvergunning en een verklaring van openbaar nut werden bekomen, herleid verwerende partij de mogelijkheid tot inspraak van rechtzoekenden die wensen betrokken te worden bij de publieke consultatie over de inhoudsafbakening van het tracé en de ligging van de leiding, waaronder zowel verzoekende partij als de inwoners van haar gemeente, tot nul. Doordat verwerende partij niet is nagegaan of reeds een vervoersvergunning en een verklaring van openbaar nut werden verleend, wordt met de bestreden beslissing derhalve op onevenredige wijze afbreuk gedaan aan de mogelijkheid tot inspraak van bepaalde belanghebbenden bij de totstandkoming van het tracé en de ligging van de leiding.

Terecht stelde het ongunstig advies van verzoekende partij:

. . .

De wettelijke garanties uit de Gaswet inzake openbaarheid en het recht van inspraak van belanghebbenden, die veel ruimer zijn dan de garanties voorzien in de gewestelijke wetgeving inzake ruimtelijke ordening, worden op deze manier immers volledig omzeild en uitgehold, wat niet kan worden aanvaard.

Door de stedenbouwkundige vergunning te verlenen vooraleer de vervoersvergunning en de verklaring van openbaar nut werd bekomen, miskent vererende partij zowel procedurele garanties inzake openbaarheid en het recht van inspraak van belanghebbenden uit de Gaswet, als het materiële motiveringsbeginsel (zoals onder meer verwoord in de bepalingen van de Wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, hierna: "Motiveringswet") en het zorgvuldigheidsbeginsel.

. . .

In casu verleent verwerende partij een stedenbouwkundige vergunning zonder dat door de aanvrager eerst een vervoersvergunning werd bekomen. Het gevolg hiervan is dat het tracé en de ligging van de leiding reeds is vastgelegd, zonder dat de procedurele waarborgen inzake openbaarheid en het recht van inspraak van belanghebbenden voorzien in de Gaswet, werden nageleefd.

Het ter zijde schuiven van deze procedurele waarborgen heeft tot gevolg dat de motiveringsplicht in hoofde van de verwerende partij aanzienlijk verzwaart: deze verantwoording moet gebeuren op grond van motieven die in rechte effectief in aanmerking kunnen genomen worden ter verantwoording van die handeling. De bestreden beslissing beantwoordt in casu echter niet aan deze verzwaarde motiveringsplicht.

De bestreden beslissing motiveert het verlenen van de stedenbouwkundige vergunning immers als volgt :

"Beschrijving van de omgeving en de aanvraag:

- (...)
- (...) Het is aangewezen dat de aanleg van dit onderdeel van de Fluxys-leiding gelijktijdig met de aanleg van het openbaar domein kan worden uitgevoerd om te vermijden dat de nieuw aangelegde wegenis zou moeten worden opengebroken."

De aanvraag tot het bekomen van een stedenbouwkundige vergunning stelt op pg. 1:

"1.1 De aanvraag

(...) De werken zijn nodig om te vermijden dat het bedrijventerrein n een later fase dient opengebroken te worden voor de aanleg van de totale leiding DN600."

Bijgevolg werd de stedenbouwkundige vergunning verleend op grond van de redenering dat de aanvrager de beoogde werken (aanleg van 750m leiding, als onderdeel van een veel langer tracé) wenst te realiseren gelijktijdig met de aanleg van de wegen uit de verkavelingsvergunning.

Deze motivering, die neerkomt op de gelijkschakeling van de beoogde werken met de werken ter verwezenlijking van de verkavelingsvergunningsvoorwaarden, kan niet worden weerhouden als afdoende motivering voor het ter zijde schuiven van de beschermingsbepalingen uit de Gaswet.

Vooreerst moet worden vastgesteld dat verzoekende partij een degelijk alternatief voor het tracé en de ligging van de leiding heeft voorgesteld dat tegemoet komt aan deze problematiek. Door de leiding aan te leggen in de zone non-Aedificandi vlak naast de autosnelweg, waar dus niet gebouwd mag worden, bestaat niet langer de nood om de aanleg van de leiding "gelijktijdig met de aanleg van de wegenis" uit te voeren. Dit alternatief werd kenbaar gemaakt via het ongunstig advies van 05 januari 2016 (stuk 1, pg. 2):

De voorkeur voor dit alternatief wordt uitdrukkelijk erkend in de bestreden beslissing: "Historiek (...) Doelstelling was te komen tot maximale bundeling met de bestaande infrastructuren, met name vooral met de E411. Hiertoe werd voor een groot deel van het project een traject gezocht op de (buiten)rand van de 10-m zone Non-aedificandi van de gewestweg ('Hoofdweg' E411 – A4)." Er wordt door verwerende partij niet gemotiveerd waarom niet voor dit alternatief werd gekozen. De noodzaak voor het verlenen van een stedenbouwkundige vergunning op grond van het geciteerde motief is derhalve niet aangetoond.

Het is daarbij van belang te onderstrepen dat verzoekende partij met de "sleuf voor de nutsleidingen" zoals voorzien in de verkavelingsvergunning, de bevoorrading met nutsvoorzieningen voor ogen had voor de bedrijven die zich in deze lokale KMO-zone zouden komen vestigen, doch zeker niet de aanleg van een gewestelijke aardgasvervoerleiding met een diameter van 600 mm (DN600). De verkavelingsvergunning werd immers verleend voor de vestiging van duurzame, lokale bedrijven, zoals bijvoorbeeld een klein aannemersbedrijf, een schrijnwerker, een grafisch bedrijf enz. De verkavelingsvergunning werd derhalve toegekend met het oog op de creatie van een

kleinschalig, duurzaam lokaal gemengd bedrijventerrein, en geen hoogwaardig bedrijvenpark, geen distributieterrein of kantorenpark.

Het is vanuit die optiek dat het alternatief van verzoekende partij voor een ander tracé dan beoogd, moet worden benaderd. Verzoekende partij wenst de verantwoordelijkheid voor de aanwezigheid van een gewestelijke aardgasvervoerleiding met een diameter van 600 mm (DN600), vlak onder het fietspad en de wegenis centraal in de KMO-zone, grenzend aan de woonzone, niet te dragen. Verzoekende partij is als gemeente aansprakelijk voor de openbare veiligheid (artikel 135, §2 Nieuwe Gemeentewet). Dit begrip kan omschreven worden als het garanderen van de afwezigheid van ongevallen of risico's op ongevallen, of de afwezigheid van gevaarlijke situaties die schade kunnen berokkenen aan personen en goederen. Het is vanuit het zorgvuldigheidsprincipe dat verzoekende partij het alternatief heeft geopperd om de aardgasleiding aan te leggen aan de (buiten)rand van de 10-m zone Non-aedificandi van de gewestweg ('Hoofdweg' E411 – A4), zo ver mogelijk van de woonzone verwijderd.

Het feit dat de KMO-zone grenst aan een woonzone is niet bepaald van aard om de bezorgdheid voor dit risico te minimaliseren, integendeel. Het feit dat het volgens de artikelen 7 en 8 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen , toegestaan is onder meer bankagentschappen, transportbedrijven, collectieve restaurants, evenals bepaalde onderdelen van een bedrijf zoals de parkeerplaats, de burelen, het sociaal gebouw, de werkplaats en het benzine- en dieselpompstation te vergunnen in deze toekomstige KMO-zone, evenmin.

Vervolgens bepaalt artikel 4.6.4, §2 VCRO dat verkavelingsvergunningen waarbij nieuwe wegen worden aangelegd, pas van rechtswege vervallen wanneer de wegenbouwwerken niet werden opgeleverd binnen de 5 jaar na afgifte van de vergunning. In casu heeft de verkavelaar dus tot 23 september 2019 om deze werken uit te voeren. De vervoerder/aanvrager van de vergunning beschikt aldus over voldoende tijd om de gebruikelijke procedures te doorlopen, meer bepaald eerst de aanvraag te lanceren tot het bekomen van een vervoersvergunning en een verklaring van openbaar nut, en daarna pas deze tot het bekomen van de stedenbouwkundige vergunning. De termijnen waarbinnen een vervoersvergunning en een verklaring van openbaar nut worden bekomen, zijn immers niet dermate lang dat deze vervaltermijn in het gedrang zou dreigen te komen, wel integendeel. De procedure voor de aanvraag van de vervoersvergunning duurt 6, maximaal 8 maanden vanaf de volledigheidsverklaring door de minister. De aanvraag van de verklaring tot openbaar nut kent eenzelfde verloop, en kan daarenboven zelfs tegelijkertijd worden ingediend.

Eveneens moet worden vastgesteld dat de verkavelingsvergunning dateert van 23 september 2014, en dat door de verkavelaar bijgevolg al bijna 2 jaar geen actie ondernomen werd. Indien er al een tijdsnoodzaak zou bestaan (quod non, cf. supra nr. 60) dan is deze enkel en alleen te wijten aan de houder van de verkavelingsvergunning zelf, en niet aan verzoekende partij noch aan de inwoners van haar gemeente. Deze omstandigheid kan dus geen reden zijn om de bepalingen uit de Gaswet inzake openbaarheid en het recht van inspraak van belanghebbenden buiten spel te zetten.

Ten slotte blijkt uit de rechtspraak van de Raad van State dat in principe voorrang verleend moet worden aan de wetgeving die de ruimste bescherming biedt, eerder dan de wetgeving toe te passen die in minder procedurele garanties voorziet.

De overheid die de beschermingsbepalingen van de Gaswet volledig uitholt door het anticipatief verlenen van een stedenbouwkundige vergunning voor werken op een tracé dat nog niet is vastgesteld, wordt om begrijpelijke redenen geconfronteerd met een aanzienlijk zwaardere motiveringsplicht. In casu moet worden vastgesteld dat de bestreden beslissing niet voldoet aan deze zwaardere motiveringsplicht. Het kan niet ernstig worden voorgehouden dat er een tijdsnoodzaak zou bestaan die de huidige aanpak, en de miskenning van de wettelijke garanties in hoofde van verzoekende partij uit de Gaswet, zou verantwoorden. Het valt evenmin in te zien op welke andere grond verwerende partij deze ruimere bescherming uit de Gaswet ter zijde kan schuiven.

Daarnaast miskent verwerende partij met de bestreden beslissing ook het zorgvuldigheidsbeginsel. Verwerende partij had, vooraleer de stedenbouwkundige vergunning te verlenen, immers moeten nagaan of de aanvrager van de stedenbouwkundige vergunning reeds beschikte over een vervoersvergunning.

De Raad van State omschrijft het zorgvuldigheidsbeginsel als volgt:

..

In casu mag van verwerende partij verwacht worden dat zij wel degelijk op de hoogte is van de bepalingen van de federale Gaswet. Door de stedenbouwkundige vergunning te verlenen zonder na te gaan of de aanvrager reeds beschikte over de wettelijk vereiste vervoersvergunning en verklaring van openbaar nut, heeft verwerende partij een fout gemaakt die een onzorgvuldigheid uitmaakt in haar hoofde. Deze onzorgvuldigheid heeft daarenboven geleid tot een inbreuk op de bepalingen van de Gaswet inzake openbaarheid en het recht van inspraak van belanghebbenden.

De bestreden beslissing schendt de Gaswet van 12 april 1965, het koninklijk besluit van 14 mei 2002 betreffende de vervoersvergunning voor gasachtige producten en andere door middel van leidingen, het koninklijk besluit van 11 maart 1966 tot verklaring van openbaar nut voor het oprichten van vervoerinstallaties, de Wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, en miskent het motiveringsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

De bestreden beslissing dient om die redenen te worden vernietigd.

5. Over de schending van het gelijkheidsbeginsel

De beschermingsbepalingen uit de Gaswet met betrekking tot de vervoersvergunning en de verklaring van openbaar nut, kunnen verbonden worden aan het voorzorgsbeginsel, het recht van de bescherming van de gezondheid en van het milieu en het recht op inspraak.

De bestreden beslissing heeft een aanzienlijke vermindering van de effectieve mogelijkheid tot inspraak over de inhoudsafbakening van het tracé en de ligging van de leiding tot gevolg. Doordat verwerende partij niet is nagegaan of reeds een vervoersvergunning en een verklaring van openbaar nut werden verleend, wordt met de bestreden beslissing immers op onevenredige wijze afbreuk gedaan aan de mogelijkheid tot inspraak van bepaalde belanghebbenden bij de totstandkoming van het tracé en de ligging van de leiding.

Deze afwijkende regeling houdt aldus een discriminatie in op het vlak van de mogelijkheid tot inspraak van belanghebbenden die wensen betrokken te worden bij de publieke consultatie over de inhoudsafbakening van het tracé en de ligging van de leiding (schending van het gelijkheidsbeginsel).

Indien uw Raad van oordeel is dat de bestreden beslissing geen discriminatie inhoudt, vraagt verzoekende partij uw Raad om de volgende prejudiciële vraag te stellen aan het Grondwettelijk Hof:

"Schendt artikel 4.2.1 van de Vlaamse Codex ruimtelijke ordening (hierna: "VCRO"), in die zin geïnterpreteerd dat deze bepaling de toepassing zou uitsluiten van de beschermingsbepalingen van de Wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige produkten en andere door middel van leidingen (hierna "Gaswet") - meer in het bijzonder de artikelen 3 en 10 die voorzien in een recht op inspraak en een verplichting tot openbaarmaking – indien de distributienetbeheerder eerst een stedenbouwkundige vergunning aanvraagt op grond van artikel 4.2.1 VCRO, alvorens een vervoersvergunning en een verklaring van openbaar nut aan te vragen op grond van de Gaswet, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, doordat zij een verschil in behandeling instelt tussen enerzijds zich belanghebbenden die wel kunnen beroepen beschermingsbepalingen van de Gaswet omdat de distributienetbeheerder eerst een vervoersvergunning en een verklaring van openbaar nut aanvraagt, en anderzijds de belanghebbenden die zich niet kunnen beroepen op de beschermingsbepalingen van de Gaswet omdat de distributienetbeheerder eerst een stedenbouwkundige vergunning aanvraagt?"

Verzoekende partij is vertrouwd met de rechtspraak van het Hof van Cassatie waarin het principe van het vermoeden van conformiteit van de wetgevende teksten met de grondwet werd geponeerd. Op grond van deze rechtspraak komt het niet toe aan de administratieve rechter om de grondwettigheid van de wetten te beoordelen, doch aan de wetgever zelf. Bij de grondwetsherziening van 1980 heeft de Grondwetgever deze zienswijze bevestigd, door het Grondwettelijk Hof exclusief bevoegd te maken voor bevoegdheidsconflicten tussen wetgevende normen.

Zo uw Raad de mening zou zijn toegedaan dat artikel 4.2.1 VCRO de toepassing van de beschermingsbepalingen van de Gaswet zou uitsluiten (quod non), dan wenst verzoekende partij gebruik te maken van de mogelijkheid tot het stellen van een prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof.

Verzoekende partij is immers van mening dat artikel 4.2.1 VCRO een ongeoorloofd verschil in behandeling tot stand brengt tussen enerzijds de belanghebbenden die zich wel kunnen beroepen op voormelde beschermingsbepalingen van de Gaswet omdat de distributienetbeheerder eerst een vervoersvergunning en een verklaring van openbaar nut aanvraagt (categorie 1), en anderzijds de belanghebbenden die zich niet kunnen beroepen op de beschermingsbepalingen van de Gaswet omdat de distributienetbeheerder eerst een stedenbouwkundige vergunning aanvraagt (categorie 2), vermits enkel de burgers van categorie 2 worden uitgesloten van de wettelijke beschermingsbepalingen uit de Gaswet inzake openbaarheid en het recht van inspraak van belanghebbenden.

In wat volgt zal verzoekende partij aantonen dat beide categorieën vergelijkbaar zijn, en dat voor de verschillende behandeling geen objectief en redelijk criterium van onderscheid bestaat.

Het gelijkheidsbeginsel vereist geen absolute of feitelijke gelijkheid, doch slechts een juridische gelijkheid. Volgens dat concept dienen slechts diegenen die zich in dezelfde feitelijke toestand bevinden, op dezelfde wijze te worden behandeld, zodat ongelijke toestanden in beginsel ook op ongelijke wijze moeten worden behandeld.

Deze principes wordt door het Grondwettelijk Hof steevast als volgt verwoord:

"De grondwettelijke regels van de gelijkheid en de niet-discriminatie sluiten niet uit dat een verschil in behandeling tussen bepaalde categorieën van personen wordt ingesteld, voorzover dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is. Dezelfde regels verzetten er zich overigens tegen dat categorieën van personen, die zich ten aanzien van de aangevochten maatregel in wezenlijk verschillende situaties bevinden, op identieke wijze worden behandeld, zonder dat daarvoor een redelijke verantwoording bestaat

Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld, rekening houdend met het doel en de gevolgen van de betwiste maatregel en met de aard van de terzake geldende beginselen; het gelijkheidsbeginsel is geschonden wanneer vaststaat dat er geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel."

In casu maakt artikel 4.2.1 VCRO een onderscheid tussen de volgende categorieën:

- 1) enerzijds, de belanghebbenden die zich wel kunnen beroepen op de beschermingsbepalingen van de Gaswet omdat de distributienetbeheerder eerst een vervoersvergunning en een verklaring van openbaar nut aanvraagt (categorie 1);
- 2) anderzijds, de belanghebbenden die zich niet kunnen beroepen op de beschermingsbepalingen van de Gaswet omdat de distributienetbeheerder eerst een stedenbouwkundige vergunning aanvraagt (categorie 2).

Deze categorieën betreffen aldus beide belanghebbenden (eigenaar, huurder, bezetter, vruchtgebruiker, rechthebbende, ...) op wiens perceel de aanleg van een aardgasleiding wordt beoogd. De burgers uit beide categorieën worden geconfronteerd met eenzelfde situatie, te weten dat een bepaalde distributienetbeheerder van aardgas de intentie heeft om op hun perceel een aardgasleiding aan te leggen.

Bijgevolg ziet elke belanghebbende, ongeacht in welke categorie deze zich bevindt, zich geconfronteerd met de aanvraag tot de aanleg van een aardgasleiding. Op basis van het feit dat al deze belanghebbenden zich in dezelfde situatie bevinden, ongeacht tot welke categorie zij behoren, moet besloten worden dat beide categorieën gelijk zijn, en dus ook principieel gelijk behandeld moeten worden. Een eventueel verschil in behandeling dient dan ook op een redelijke manier te worden verantwoord door de decreetgever.

In casu bestaat het verschil in behandeling tussen beide gelijke categorieën er bijgevolg in dat artikel 4.2.1 VCRO categorie 2 de mogelijkheid ontneemt om zich te beroepen op wettelijke beschermingsbepalingen uit de Gaswet inzake openbaarheid en het recht van inspraak, terwijl belanghebbenden van categorie 1 zich wel op deze beschermingsbepalingen kunnen beroepen.

Wil dit verschil in behandeling aanvaardbaar zijn, dan volgt uit vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof dat:

- 1. Het verschil een wettig doel moet nastreven (verbod van willekeur);
- 2. Het verschil moet steunen op adequate criteria, die in een kennelijk en redelijk verband staan met de aard, het doel en de gevolgen van de maatregel (het pertinentiecriterium);
- 3. De aangewende middelen in een redelijke verhouding tot het nagestreefde doel moeten staan (het evenredigheids of proportionaliteitsbeginsel).

Het verschil in behandeling in casu voldoet evenwel aan geen enkele van de voormelde jurisprudentiële voorwaarden. Immers, wil het nagestreefde doel wettig of geoorloofd zijn, dan mag het niet willekeurig zijn. Het is aan de decreetgever om het doel dat zij nastreeft met de verschillende behandeling omstandig te verantwoorden. Echter, in de parlementaire voorbereiding heeft de decreetgever geen enkele moeite genomen om dit verschil in behandeling te verantwoorden. Gelet op de totale afwezigheid van motivering aangaande het doel van voormeld verschil in behandeling, kan niet anders dan besloten worden dat dit onderscheid willekeurig is.

Gelet op de totale afwezigheid van motivering aangaande het doel van voormeld verschil in behandeling, kan daarenboven ook niet anders dan besloten worden dat dit verschil niet steunt op adequate criteria (schending van het pertinentiecriterium). Bij gebrek aan enige formele motivering van het met het onderscheid nagestreefde doel, is tot slot eveneens duidelijk dat het evenredigheidsbeginsel werd geschonden.

Artikel 4.2.1 VCRO, in de zin geïnterpreteerd dat deze bepaling de toepassing zou uitsluiten van de artikelen 3 en 10 van de Gaswet indien de distributienetbeheerder eerst een stedenbouwkundige vergunning aanvraagt op grond van artikel 4.2.1 VCRO, alvorens een vervoersvergunning en een verklaring van openbaar nut aan te vragen op grond van de Gaswet, stelt aldus een ongeoorloofd en onwettig verschil in behandeling in tussen gelijke categorieën, en voldoet bijgevolg niet aan de voorwaarden voor deze verschillende behandeling.

Omwille daarvan vraagt verzoekende partij uw Raad het Grondwettelijk Hof de volgende prejudiciële vraag te willen stellen:

"Schendt artikel 4.2.1 van de Vlaamse Codex ruimtelijke ordening (hierna: "VCRO"), in die zin geïnterpreteerd dat deze bepaling de toepassing zou uitsluiten van de beschermingsbepalingen van de Wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige produkten en andere door middel van leidingen (hierna "Gaswet") – meer in het bijzonder de artikelen 3 en 10 die voorzien in een recht op inspraak en een verplichting tot openbaarmaking – indien de distributienetbeheerder eerst een stedenbouwkundige vergunning aanvraagt op grond van artikel 4.2.1 VCRO, alvorens een vervoersvergunning en een verklaring van openbaar nut aan te vragen op grond van de Gaswet, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, doordat zij een verschil in behandeling instelt tussen enerzijds belanghebbenden die zich wel kunnen beroepen beschermingsbepalingen van de Gaswet omdat de distributienetbeheerder eerst een vervoersvergunning en een verklaring van openbaar nut aanvraagt, en anderzijds de belanghebbenden die zich niet kunnen beroepen op de beschermingsbepalingen van de Gaswet omdat de distributienetbeheerder eerst een stedenbouwkundige vergunning aanvraagt?"

Verzoekende partij verzoekt uw Raad de zaak alsdan in voortzetting te zetten, in afwachting van een uitspraak van het Grondwettelijk Hof over de gestelde prejudiciële vragen. ..."

1.2

In een <u>tweede middel</u> voert de verzoekende partij de schending aan van de bevoegdheidsverdelende regels, het zorgvuldigheidsbeginsel en machtsoverschrijding. Zij zet uiteen:

"

Op grond van artikel 3 Gaswet zijn de bouw en de exploitatie van elke vervoersinstallatie onderworpen aan de voorafgaande toekenning van een individuele vergunning door de federale minister van Energie. Deze individuele vergunning heet de "vervoersvergunning".

Artikel 15 van het koninklijk besluit van 14 mei 2002 betreffende de vervoersvergunning voor gasachtige producten en andere door middel van leidingen stelt:

"De vergunning laat toe de gasvervoerinstallaties op te richten en uit te baten volgens het tracé en de innemingen, welke op de kaart die gehecht is aan de vergunningsakte voorkomen, en volgens de voorschriften die vermeld worden in de vergunningsakte."

Het is bijgevolg duidelijk dat het de bevoegdheid is van de federale minister van Energie om, via het instrument van de vervoersvergunning, het tracé van de gasvervoerinstallatie en de oprichtingsvoorwaarden te bepalen.

Door de stedenbouwkundige vergunning te verlenen vooraleer de vervoersvergunning werd bekomen, heeft verwerende partij het tracé van de leiding evenwel reeds vastgesteld. Hierdoor miskent verwerende partij de bevoegdheid van de federale minister van Energie, die op grond van de Gaswet en haar uitvoeringsbesluiten immers exclusief bevoegd is om het tracé en de ligging van de leiding te bepalen via de toekenning van een vervoersvergunning.

De bijzondere wetgever heeft het energiebeleid in artikel 6, §1, VII BWHI opgevat als een gedeelde exclusieve bevoegdheid. Artikel 4.2.1 VCRO valt dus buiten de bevoegdheden opgesomd in artikel 6, § 1, VII BWHI.

Alvorens een stedenbouwkundige vergunning te verlenen, had verwerende partij derhalve eerst moeten nagaan of de aanvrager van de stedenbouwkundige vergunning reeds beschikte over een vervoersvergunning. Door dit niet te doen, beging verwerende partij een onzorgvuldigheid die geleid heeft tot de miskenning van de bepalingen van de Gaswet en de bevoegdheid van de federale minister van Energie.

De bestreden beslissing is aangetast door machtsoverschrijding doordat het de bevoegdheidsverdelende regels schendt. Deze onzorgvuldigheid betreft eveneens een miskenning van het zorgvuldigheidsbeginsel. Wat het zorgvuldigheidsbeginsel betreft, verwijst verzoekende partij naar hetgeen hierover gesteld werd in het eerste middel (nr. 64 e.v.). Deze juridische argumentatie gaat eveneens integraal op voor voorliggend middel.

Daarenboven stelt verzoekende partij vast dat verwerende partij eveneens heeft nagelaten om met de federale staat te overleggen over de vraag wie voor deze materie bevoegdheid is. De bestreden beslissing schendt bijgevolg eveneens artikel 6, §3, 2° Bijzondere Wet tot Hervorming der Instellingen van 8 augustus 1980.

De bestreden beslissing dient om bovenstaande reden te worden vernietigd.

Indien uw Raad van oordeel is dat de bestreden beslissing geen schending inhoudt van de bevoegdheidsverdelende regels (quod non), vraagt verzoekende partij uw Raad om de volgende prejudiciële vragen te stellen aan het Grondwettelijk Hof:

"Schendt artikel 4.2.1 van de Vlaamse Codex ruimtelijke ordening (hierna: "VCRO"), in die zin geïnterpreteerd dat deze bepaling aan het Vlaams Gewest de bevoegdheid zou

verlenen om het tracé en de ligging van een aardgasleiding te bepalen via het instrument van de stedenbouwkundige vergunning, de bevoegdheidsverdelende regels zoals bepaald door de Bijzondere Wet tot Hervorming der Instellingen van 8 augustus 1980, doordat deze bepaling in die interpretatie afbreuk doet aan de federale bevoegdheid om het tracé en de ligging van een aardgasleiding te bepalen via het instrument van de vervoersvergunning (artikel 3 van de Wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige produkten en andere door middel van leidingen)?"

"Schendt artikel 4.2.1 van de Vlaamse Codex ruimtelijke ordening (hierna: "VCRO"), in die zin geïnterpreteerd dat deze bepaling aan het Vlaams Gewest de bevoegdheid zou verlenen om het tracé en de ligging van een aardgasleiding te bepalen via het instrument van de stedenbouwkundige vergunning, artikel 6, §3, 2° Bijzondere Wet tot Hervorming der Instellingen van 8 augustus 1980, doordat door het Vlaams Gewest geen voorafgaandelijk overleg werd gepleegd met de federale overheid met betrekking tot de vraag wie bevoegd is voor de vaststelling van het tracé en de ligging van een aardgasleiding?"

Verzoekende partij verzoekt uw Raad de zaak alsdan in voortzetting te zetten, in afwachting van een uitspraak van het Grondwettelijk Hof over de gestelde prejudiciële vragen. ..."

2. De verwerende partij antwoordt op het eerste en tweede middel samen:

u

1. Wat de verkeerde premisse betreft nopens het voorafgaand bekomen van een vervoervergunning en verklaring van openbaar nut, en deze wat de bevoegdheid voor het bepalen van het tracé betreft.

Hiervoor verwijst de verzoekster vooreerst naar art. 3 van de Gaswet van 12 april 1965 volgens hetwelk, wat directe leidingen betreft, de bouw en de exploitatie van elke vervoerinstallatie onderworpen is aan de voorafgaande toekenning van een individuele vergunning door de minister.

De verzoekende partij leest blijkbaar het woord "voorafgaand" verkeerd in die zin dat dit voorafgaand aan de bouwvergunning dient te gebeuren, hetgeen nergens in de wet bepaald wordt.

Het staat vast dat het woord voorafgaand betrekking heeft op "voorafgaand" aan de bouw en de exploitatie van de vervoerinstallatie.

Dit houdt in dat niet met de bouw en de exploitatie van een aardgasvervoerleiding kan worden gestart zolang de vereiste vervoersvergunning en de vereiste verklaring van openbaar nut bij gebruik van onbebouwde en niet omheinde percelen niet is verkregen.

Terecht wees de tussenkomende partij op het feit dat de bestreden stedenbouwkundige vergunning louter het recht geeft op de bouw van een ondergrondse wachtbuis, zonder de zekerheid dat deze ook effectief zal kunnen worden gebruikt in geval de vervoersvergunning of de stedenbouwkundige vergunning voor het volledige tracé, hierin begrepen het huidige wachtgedeelte dat door de KMO-zone loopt, niet zouden worden verleend.

Aldus zal de exploitatie van het beperkte leidingdeel pas gebeuren na het bekomen van de vervoersvergunning op federaal niveau voor het totale tracé, met aansluiting op de aanpalende vlakken, samen met de exploitatie van de volledige leiding, waarvoor tevens een afzonderlijke, integrale stedenbouwkundige vergunning moet worden bekomen.

Het wordt geenszins betwist dat het verlenen van een vervoervergunning een federale aangelegenheid betreft, toegekend aan de federale Minister van Energie, en het afleveren van een stedenbouwkundige vergunning een gewestelijke bevoegdheid, toegekend aan de bevoegde gewestelijke ambtenaar inzake.

Nergens in de wettelijke bepalingen wordt de te volgen chronologie bepaald zodat het geenszins uitgesloten wordt dat eerst een stedenbouwkundige vergunning wordt aangevraagd en dan de vervoervergunning, zoals inzake.

Ten onrechte leidt de verzoekende partij voormelde premisse af uit:

1. het feit dat volgens art. 15 van het KB van 14 mei 2002 de voormelde vergunning de uitbating en oprichting van gasvervoerinstallaties toelaat volgens het tracé welke op de kaart voorkomen, gehecht aan de vergunning.

Niets belet de vergunningsaanvrager om het tracé voor te stellen of uit te stippelen en te voegen bij de aanvraag, hetgeen in de praktijk meestal gebeurt, hetgeen weliswaar wel dient vergund te worden bij Ministerieel besluit naar aanleiding van de aanvraag van de vervoersvergunning. Deze werd op 4 maart 2016 aangevraagd en is in behandeling (zie STUK 6).

Aldus zal het tracé voor de gasleiding, indien goedgekeurd, bij MB worden vastgesteld zoals vereist in de wet. De exclusieve federale bevoegdheid voor het verlenen van vervoersvergunningen wordt geenszins geschonden.

De derde door verzoekster geformuleerde prejudiciële vraag behoeft geen antwoord nu deze uitgaat van een verkeerde premisse.

2. het feit dat conform art. 9,3° Gaswet het tracé achteraf, na het verlenen van de vergunning, niet door de nabeheerder gewijzigd kan worden. Dit laatste zal ook niet het geval zijn indien het tracé, zoals vergund in de stedenbouwkundige vergunning, zal worden bevestigd in een vervoervergunning.

Wat de noodzaak van het voorafgaandelijk aanvragen van een verklaring van openbaar nut werpt de verwerende partij het volgende op:

- 1. Deze verklaring van openbaar nut dient inzake niet te worden aangevraagd: De verwerende partij gaat niet in op de argumenten nopens de noodzakelijkheid van de voorafgaande verklaring van openbaar nut nu uit geen enkel element blijkt dat deze verklaring inzake dient aangevraagd te worden om reden dat de gasleidingen niet op privaat domein zullen komen te liggen.
- 2. Zelfs indien dergelijke verklaring wel zou moeten worden aangevraagd, nu blijkt uit de nota van de tussenkomende partij dat deze aangevraagd werd op 28 oktober 2015, dan geldt ook hier dezelfde redenering als wat de vervoervergunning betreft meer bepaald deze kan nog altijd aangevraagd worden en doet niet af aan de geldigheid van de verleende stedenbouwkundige vergunning nu nergens bepaald werd dat de verklaring van openbaar

nut een noodzakelijke voorwaarde is tot het aanvragen en bekomen van een stedenbouwkundige vergunning.

Van enige schending van de procedurele garanties waarin de Gaswet voorziet is dan ook geen sprake.

Het betoog van de verzoekende partij dat "het ter zijde schuiven van deze procedurele waarborgen heeft tot gevolg dat de motiveringsplicht in hoofde van de verwerende partij aanzienlijk verzwaart wordt" gaat niet op.

Daarenboven werd in het bestreden besluit omstandig gemotiveerd waarom de aanleg van de wachtbuis reeds op voorhand moet vergund worden, met behoud va de procedurele garanties:

. . .

Tevens motiveert de verwerende partij in het bestreden besluit waarom het door de gemeente voorgestelde alternatief niet in aanmerking is genomen

- "Een tracé door de zone non-aedificandi vereist een toestemming van de wegbeheerder; de zone non-aedificandi volgt hier de bestaande bruggenstructuur; het tracé zou zich volledig situeren in buffergebied over de hele lengte; over die hele lengte kunnen geen betonkokers voorzien worden voor het beschermen van de leiding tegen de werking van de wortels van de bomen die er zullen komen, er zouden dan ook geen hoogstammige bomen kunnen komen; de gasleiding zou ook moeten aangelegd worden onder of in de onmiddellijke omgeving van de gracht (met gracht-uitstroomstructuur) en wadi van de verkaveling hetgeen technisch moeilijker is; tot slot zou de Terhulpsesteenweg moeten gekruist worden op dezelfde plaats onder de hoofdtoegang van de verkaveling; daardoor zou een kavel van de verkaveling moeten worden opgeofferd om deze uitgang te bereiken... daarnaast blijft er de vaststelling dat de vermelde verkavelingsvergunning uitdrukkelijk de Fluxys-leiding opneemt in haar plannen."

-

Uit deze passage blijkt duidelijk dat het door de gemeente geboden alternatief niet in aanmerking kon genomen worden zodat de vooraanleg van de wachtbuis zich opdrong volgens het tracé van de stedenbouwkundige vergunning.

Van enige schending van het motiveringsbeginsel is geen sprake noch van het zorgvuldigheidsbeginsel.

2. Wat de verkeerde premisse betreft nopens het uitsluiten van enige inspraak van de gemeente indien de vervoervergunning na de stedenbouwkundige vergunning wordt aangevraagd.

Eveneens ten onrechte werpt de verzoekende partij op dat door het niet voorafgaan aan de stedenbouwkundige vergunning van het bekomen van een vervoervergunning, die weliswaar werd aangevraagd door de bouwheer op 4 maart 2016 (zie STUK 6), haar inspraak werd ontnomen nu zij geen recht van inspraak zal krijgen en door het niet voeren van een openbaar onderzoek.

In het kader van het aanvragen van een vervoervergunning wordt immers geen openbaar onderzoek gevoerd, wel zal de gemeente advies kunnen verlenen aan de FOD Energie en krijgt zij alsnog inspraak naar aanleiding van de lopende procedure tot aanvraag van de vervoervergunning.

Enkel in het kader van een eventuele verklaring van openbaar nut dient een openbaar onderzoek gevoerd te worden, procedure die volgens verwerende partij niet dient doorlopen te worden om reden zoals hiervoor uiteengezet. Indien deze echter wel dient doorlopen te worden dan nog zullen de regels van het openbaar onderzoek nageleefd worden.

Teneinde de twee eerste geformuleerde prejudiciële vragen gesteld te zien worden aan het Grondwettelijk Hof door uw Raad roept de verzoekende partij de schending in van het gelijkheidsbeginsel.

Het gelijkheidsbeginsel vervat in art. 10 en 11 van de Grondwet verzet er zich tegen dat personen die zich in dezelfde toestand bevinden ongelijk behandeld worden tenzij er voor het verschil in behandeling een objectieve en redelijke verantwoording bestaat.

De verwerende partij is van oordeel dat de door de verzoekende partij geformuleerde prejudiciële vragen niet behoeven gesteld te worden nu de verzoekende partij daarbij duidelijk vertrekt vanuit een verkeerde premisse meer bepaald dat zij alsnog uitgesloten wordt van enige inspraak bij het bekomen van de vervoervergunning (en eventueel het openbaar onderzoek bij de verklaring van openbaar nut, waarvan de verwerende partij stelt dat deze niet dient aangevraagd te worden) en aldus ongelijk zal behandeld worden met de categorie van personen bij wie wel eerst de vervoersvergunning werd aangevraagd.

Inzake wordt geen enkele ongelijke behandeling aangetoond nu ook bij de aangevraagde vervoersvergunning de verzoekende partij de nodige inspraak zal krijgen.

De voorgestelde prejudiciële vragen behoeven niet gesteld te worden. ..."

3. De verzoekende en verwerende partij voegen niets wezenlijks toe in de wederantwoordnota en laatste nota.

Beoordeling door de Raad

1. De aanvraag beoogt de aanleg van een leidingvak voor een lagedruk-aardgasvervoerleiding. Met het oog op de bouw en de exploitatie van deze leiding dient de aanvrager van het project onder andere volgende drie vergunningen te bekomen: een vervoersvergunning, een verklaring van openbaar nut en een stedenbouwkundige vergunning.

2. De verzoekende partij verwijst naar meerdere bepalingen uit de Gaswet, het koninklijk besluit van 14 mei 2002 betreffende de vervoersvergunning voor gasachtige producten en andere door middel van leidingen (hierna Besluit Vervoersvergunning) en het koninklijk besluit van 11 maart 1966 tot verklaring van openbaar nut voor het oprichten van gasvervoerinstallaties (hierna Besluit Openbaar Nut) en meent dat een aanvrager eerst moet beschikken over een vervoersvergunning en over een verklaring van openbaar nut en er pas daarna een stedenbouwkundige vergunning kan volgen.

De Raad sluit zich aan bij het standpunt van de verwerende partij hierover en stelt vast dat de Gaswet, het Besluit Vervoersvergunning en het Besluit Openbaar Nut geen bepalingen bevatten die een chronologie opleggen aan de aanvrager om betreffende vergunningen aan te vragen en te verkrijgen. De artikelen die de verzoekende partij aanhaalt kunnen niet zodanig geïnterpreteerd worden dat eerst een vervoersvergunning of een verklaring van openbaar nut moet bekomen worden alvorens een aanvraag van de stedenbouwkundige vergunning voor het project kan worden ingediend.

Dat de vervoersvergunning het tracé omvat volgens dewelke de gasvervoerinstallatie mag worden opgericht en dit tracé niet eenzijdig door de vergunninghouder kan worden gewijzigd, betekent niet dat het tracé van de leiding exclusief door middel van de vervoersvergunning kan worden vastgelegd. Artikel 15 van het Besluit Vervoersvergunning, noch enige andere bepaling, belet de mogelijkheid om zoals in de voorliggende aangelegenheid eerst een stedenbouwkundige vergunning aan te vragen en desgevallend te verkrijgen en op basis van dit tracé en de ligging van de leiding een overeenkomstige vervoersvergunning aan te vragen.

Wanneer in voorkomend geval de vervoersvergunning, met inbegrip van het vooropgestelde tracé, nadien zou worden geweigerd, heeft dit hooguit de onuitvoerbaarheid van de stedenbouwkundige vergunning tot gevolg doch doet zulks geen, minstens niet zonder meer, afbreuk aan de wettigheid van de stedenbouwkundige vergunning.

3. Wat betreft de 'ruime procedurele beschermingsbepalingen' in het kader van de Gaswet en vermelde besluiten ziet de Raad niet in hoe de in dit dossier gehanteerde chronologie van vergunningen de verzoekende partij in haar belangen heeft geschaad. Minstens zal moeten vastgesteld worden dat de verzoekende partij zulks niet concretiseert.

Het college van burgemeester en schepenen van de verzoekende partij heeft op 5 januari 2016 een ongunstig advies uitgebracht. Uit de rubriek 'Historiek' in de bestreden beslissing blijkt eveneens dat er voor het project een overlegvergadering werd gehouden op 21 augustus 2013 met alle betrokken instanties die hierbij een advies gaven. De verwerende partij stelt dat op basis van dit overleg het dossier grondig werd bijgestuurd. De verzoekende partij toont niet aan in welke mate haar mogelijkheid tot inspraak en betrokkenheid werd belemmerd.

In zoverre de verzoekende partij de schending van het gelijkheidsbeginsel opwerpt, stelt de Raad vast dat de verzoekende partij daar geen belang bij heeft. Dat de bestreden beslissing op onevenredige wijze afbreuk zou doen aan de mogelijkheid tot inspraak van "bepaalde belanghebbenden" bij de totstandkoming van het tracé en de ligging van de leiding, heeft geen betrekking op de inspraakmogelijkheid van de verzoekende partij. Zoals reeds vermeld heeft het college van burgemeester en schepenen ongunstig advies kunnen uitbrengen en werd er een overlegvergadering georganiseerd.

De verzoekende partij tracht een mogelijke ongelijkheid aan te tonen in hoofde van "de burgers" en faalt te bewijzen dat zij zelf op een ongelijke wijze werd behandeld. Om deze reden verwerpt de Raad het verzoek tot het stellen van de prejudiciële vraag uit het eerste middel. Bovendien is het stellen van deze prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof niet onontbeerlijk om een uitspraak te doen.

4.
Gelet op bovenstaande vaststellingen ziet de Raad niet in om welke reden op de verwerende partij een zwaardere motiveringsplicht zou rusten. De bestreden beslissing bevat een afdoende motivering waarom het aangewezen is om de aanvraag gelijktijdig met de aanleg van het openbaar

domein uit te voeren. De verwerende partij motiveert eveneens op een afdoende en grondige wijze waarom het voorgesteld alternatief van de verzoekende partij niet kan gevolgd worden:

u

- Een tracé door de zone non-aedificandi vereist een toestemming van de wegbeheerder; de zone non-aedificandi volgt hier de bestaande bruggenstructuur; het tracé zou zich volledig situeren in buffergebied over de hele lengte; over die hele lengte kunnen geen betonkokers voorzien worden voor het beschermen van de leiding tegen de werking van de wortels van de bomen die er zullen komen, er zouden dan ook geen hoogstammige bomen kunnen komen; de gasleiding zou ook moeten aangelegd worden onder of in de onmiddellijke omgeving van de gracht (met gracht-uitstroomstructuur) en wadi van de verkaveling hetgeen technisch moeilijker is; tot slot zou de Terhulpsesteenweg moeten gekruist worden op dezelfde plaats onder de hoofdtoegang van de verkaveling; daardoor zou een kavel van de verkaveling moeten worden opgeofferd om deze uitgang te bereiken...daarnaast blijft er de vaststelling dat de vermelde verkavelingsvergunning uitdrukkelijk de FLUXYS-leiding opneemt in haar plannen.

..."

Dat de verzoekende partij hierover een andere mening is toegedaan, volstaat niet om aan te tonen dat de beoordeling in de bestreden beslissing de grenzen van de appreciatiebevoegdheid van de verwerende partij overschrijdt. Dat er in de rubriek 'Historiek' door de verwerende partij wordt gewezen op een maximale bundeling van de bestaande infrastructuren met de E411, betekent niet dat een ander tracé is uitgesloten. De verwerende partij dient de aanvraag op de eigen merites te beoordelen en is geenszins verplicht om in dat verband eventuele alternatieven te overwegen.

De verzoekende partij toont in haar betoog niet aan dat de bestreden beslissing zou steunen op foutieve gegevens, dan wel kennelijk onredelijk zou zijn. Gelet op bovenstaande vaststellingen ligt er evenmin een schending van het zorgvuldigheidsbeginsel voor, minstens toont de verzoekende partij dit niet aan. De overige argumentatie van de verzoekende partij doet hieraan geen afbreuk en moet als loutere opportuniteitskritiek afgewezen worden.

Het eerste middel wordt verworpen.

6.

Nu uit de bespreking van het eerste middel blijkt dat er geen schending voorligt van de Gaswet, het Besluit Vervoersvergunning en het Besluit Openbaar Nut, miskent de bestreden beslissing evenmin de bevoegdheidsverdelende regels zoals vervat in de Bijzondere Wet op de Hervorming der Instellingen en is zij ook niet aangetast door machtsoverschrijding.

Gelet op voormelde vaststelling is het stellen van de in het tweede middel gesuggereerde prejudiciële vragen niet onontbeerlijk om uitspraak te doen over het tweede middel. De Raad wijst het verzoek tot het stellen van de prejudiciële vragen aan het Grondwettelijk Hof dan ook af.

Het tweede middel wordt verworpen.

B. Derde middel

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partij voert in dit middel de schending aan van de Motiveringswet en het motiveringsbeginsel. Zij zet uiteen:

"

Eveneens moet worden vastgesteld dat verzoekende partij aan verwerende partij een alternatief voor het tracé en de ligging van de leiding heeft voorgesteld dat tegemoet komt aan deze problematiek. Door de leiding aan te leggen in het deel vlak naast de autosnelweg, bestaat niet langer de nood om de aanleg van de leiding "gelijktijdig met de aanleg van de wegenis" uit te voeren. Dit alternatief werd kenbaar gemaakt via het ongunstig advies van 05 januari 2016 (stuk 1, pg. 2):

Op dit alternatief wordt in de bestreden beslissing niet geantwoord. Vreemd, want de voorkeur voor dit alternatief wordt nochtans wel uitdrukkelijk erkend in de bestreden beslissing:

"Historiek

(...) Doelstelling was te komen tot maximale bundeling met de bestaande infrastructuren, met name vooral met de E411. Hiertoe werd voor een groot deel van het project een traject gezocht op de (buiten)rand van de 10-m zone Non-aedificandi van de gewestweg ('Hoofdweg' E411 – A4)."

Niettegenstaande het feit dat dit alternatief door verzoekende partij uitvoerig werd opgeworpen in haar ongunstig advies (stuk 1), wordt deze argumentatie door verwerende partij op geen enkele wijze beantwoord in de bestreden beslissing (stuk 2).

Aldus ligt een schending voor van zowel het formele als het materiële motiveringsbeginsel.

Een afdoende formele motivering is een motivering die de verzoekende partij in staat stelt te begrijpen op grond van welke feitelijke en juridische gegevens de beslissing is genomen. Omdat de motiveringsplicht de rechtzoekende in staat moet stellen op een nuttige wijze de Raad voor Vergunningsbetwistingen te adiëren met een annulatieberoep, houdt die verplichting in dat de motieven expliciet ter kennis van de betrokkene worden gebracht, die geen vrede moet nemen met de mededeling van de motieven nadat hij één van die rechtsmiddelen heeft aangewend.

De controle van de administratieve rechter beperkt zich niet tot een controle van de materiële juistheid van de motieven, doch omvat ook en voornamelijk de controle van de juistheid, van de relevantie en de toelaatbaarheid in rechte van de motieven (juridische juistheid van de motieven).

Juridische onjuistheid naar de motieven doet zich onder meer voor wanneer de beslissing geen wettelijke of reglementaire grondslag heeft, wanneer de beslissing werd genomen zonder precieze aanduiding van de juridische grondslag, of wanneer de beslissing niet werd genomen op grond van een onderzoek van alle verplicht te onderzoeken argumenten.

In casu antwoordt de bestreden beslissing op geen enkele wijze op het alternatief dat verzoekende partij heeft aangereikt met betrekking tot het tracé en de ligging van de leiding.

Nochtans is de voorkeur voor dit alternatief evident, zoals indirect erkend wordt in de bestreden beslissing zelf :

"Historiek

(...) Doelstelling was te komen tot maximale bundeling met de bestaande infrastructuren, met name vooral met de E411. Hiertoe werd voor een groot deel van het project een traject gezocht op de (buiten)rand van de 10-m zone Non-aedificandi van de gewestweg ('Hoofdweg' E411 – A4)."

Deze overweging in de bestreden beslissing toont aan dat dit alternatief de voorkeur verdiende, en maakt het negeren van dit in het ongunstig advies van verzoekende partij aangereikte alternatief des te onbegrijpelijk.

Het is daarbij van belang te onderstrepen dat verzoekende partij met de "sleuf voor de nutsleidingen" zoals voorzien in de verkavelingsvergunning, de bevoorrading met nutsvoorzieningen voor ogen had voor de bedrijven die zich in deze lokale KMO-zone zouden komen vestigen, doch zeker niet de aanleg van een gewestelijke aardgasvervoerleiding met een diameter van 600 mm (DN600). De verkavelingsvergunning werd immers verleend voor de vestiging van duurzame, lokale bedrijven, zoals bijvoorbeeld een klein aannemersbedrijf, een schrijnwerker, een grafisch bedrijf enz. De verkavelingsvergunning werd derhalve toegekend met het oog op de creatie van een kleinschalig, duurzaam lokaal gemengd bedrijventerrein, en geen hoogwaardig bedrijvenpark, geen distributieterrein of kantorenpark.

Het is vanuit die optiek dat het alternatief van verzoekende partij voor een ander tracé dan beoogd, moet worden benaderd. Verzoekende partij wenst de verantwoordelijkheid voor de aanwezigheid van een gewestelijke aardgasvervoerleiding met een diameter van 600 mm (DN600), vlak onder het fietspad en de wegenis centraal in de KMO-zone, grenzend aan de woonzone, niet te dragen. Het is vanuit het zorgvuldigheidsprincipe dat verzoekende partij het alternatief heeft geopperd om de aardgasleiding aan te leggen aan de (buiten)rand van de 10-m zone Non-aedificandi van de gewestweg ('Hoofdweg' E411 – A4), zo ver mogelijk van de woonzone verwijderd. Het feit dat het volgens de artikelen 7 en 8 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen , toegestaan is om. Bankagentschappen, transportbedrijven, collectieve restaurants, evenals bepaalde onderdelen van een bedrijf zoals de parkeerplaats, de burelen, het sociaal gebouw, de werkplaats en het benzine- en dieselpompstation te vergunnen in deze toekomstige KMO-zone, is niet bepaald van aard om dit risico te minimaliseren, wel integendeel.

Dat dit het meest zorgvuldige tracé is, blijkt ontegensprekelijk uit de hierboven aangehaalde overweging ter zake van verwerende partij. Het is dan ook niet te begrijpen dat op dit alternatief voorstel gewoon niet wordt ingegaan door verwerende partij.

De bestreden beslissing werd niet genomen op grond van een onderzoek van alle verplicht te onderzoeken argumenten. Dit maakt een miskenning uit van de formele motiveringsplicht. Het feit dat het voorgestelde alternatief door de aanvrager van de stedenbouwkundige vergunning naar voor werd geschoven als prioritair tracé, maakt de vaststelling van deze schending niet minder zwaar, integendeel.

Het gebrek aan enige formele motivering in de akte zelf, maakt tevens een schending uit van de materiële component van het motiveringsbeginsel. Bij gebrek aan enige formele

motivering, is vanzelfsprekend ook de materiële motivering niet afdoende, minstens onduidelijk, onnauwkeurig, en niet draagkrachtig.

Wat het materiële motiveringsbeginsel betreft, verwijst verzoekende partij naar hetgeen hieromtrent is uiteengezet in middel 1 (nr. 50 e.v.).

Wat het zorgvuldigheidsbeginsel betreft, verwijst verzoekende partij andermaal naar hetgeen hierover gesteld werd in het eerste middel (nr. 64 e.v.). Deze juridische argumentatie gaat eveneens integraal op voor voorliggend middel.

De bestreden beslissing is onwettig wegens miskenning van het motiveringsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel, en dient om al deze redenen te worden vernietigd. ..."

2. De verwerende partij antwoordt:

u

Ook hier stelt de verzoekende partij ten onrechte dat zij in "haar" advies uitvoerig een alternatief heeft opgeworpen voor het tracé en de ligging van de leiding meer bepaald in het deel vlak naast de autosnelweg, waarop niet zou geantwoord zijn door de verwerende partij in de bestreden vergunning.

Hier verwijst de verwerende partij naar de rubriek "bespreking" ,met betrekking tot het ongunstig advies van het college van burgemeester een schepenen, vermeld op pagina 2 en 3 van de stedenbouwkundige vergunning meer bepaald wat betreft de keuze van de plaats van het tracé :

. .

Door voormelde uiteenzetting werd wel degelijk geantwoord op het door het college van burgemeester en schepenen voorgestelde alternatieve tracé en werd de beslissing wel degelijk zowel materieel als formeel gemotiveerd.

Ook het aspect van het veiligheidsrisico werd beantwoord door de verwerende partij. ..."

De verzoekende en verwerende partij voegen niets wezenlijks toe in de wederantwoordnota en laatste nota.

Beoordeling door de Raad

De Raad verwijst naar de beoordeling van het eerste en het tweede middel waar deze argumentatie wordt verworpen. Zoals reeds aangegeven dient de verwerende partij de aanvraag op de eigen merites te beoordelen. Een eventueel alternatievenonderzoek is daarbij niet aan de orde. De omstandigheid dat het college van burgemeester en schepenen van de verzoekende partij in haar advies dergelijke adviezen zou hebben gesuggereerd, doet aan voorgaande overweging allerminst afbreuk en geeft in die zin geen grond tot het vaststellen van een schending van de op de verwerende partij rustende motiveringsplicht.

Het middel wordt verworpen.

C. Vierde middel

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partij voert in dit middel de schending aan van artikel 20 van het koninklijk besluit van 14 mei 2002, artikel 1.1.4 VCRO, het zorgvuldigheids- en het voorzorgsbeginsel.

Zij zet uiteen:

"...

Artikel 20, 3e lid van het koninklijk besluit van 14 mei 2002 betreffende de vervoersvergunning voor gasachtige producten en andere door middel van leidingen bepaalt:

"De werken worden zodanig uitgevoerd dat zij de schade aan of de hinder voor de omgeving tot een minimum beperken."

Door het tracé van de leiding zo te bepalen waar het zich nu bevindt, wordt de schade en de hinder voor de omgeving niet tot een minimum beperkt, wel integendeel. De bestreden beslissing stelt het tracé immers vast vlak onder de wegenis die conform de verkavelingsvoorwaarden centraal in de KMO-zone zal worden aangelegd.

Elke keer dat werken zullen moeten worden uitgevoerd, zal het fietspad moeten worden opgebroken. Elke keer dat werken zullen moeten worden uitgevoerd, zullen bomen sneuvelen. Het is op het eerste zicht duidelijk dat de bestreden beslissing niet tot gevolg heeft dat de schade aan of de hinder voor de omgeving tot een minimum wordt beperkt.

Terecht stelde het ongunstig advies van verzoekende partij:

- "- De leiding dient buiten de wegenis te blijven, zodat bij schade of problemen het wegdek niet opengebroken moet worden.
- De leiding loopt door de groenbuffer van de KMO-zone, kunnen het aantal bomen, goedgekeurd in het tracé wegenis behouden blijven?
- Bij de aansluiting op de Terhulpensesteenweg loopt de leiding onder nieuw te planten bomen, kunnen deze behouden worden?"

Het alternatief dat verzoekende partij heeft aangereikt in haar ongunstig advies van 05 januari 2016 kwam tegemoet aan de vereiste van artikel 20, 3° lid van het koninklijk besluit van 14 mei 2002. Indien het tracé zou worden vastgesteld in de zone non-Aedificandi langs de snelweg E411

Onder die omstandigheden is duidelijk dat de bestreden beslissing eveneens het voorzorgsbeginsel miskent. Op basis van dit algemene beginsel van behoorlijk bestuur, waarmee voormeld artikel 20, 3° lid nauw samenhangt, is de overheid ertoe verplicht om het minst schadelijke alternatief te kiezen voor de omgeving, mens en milieu (cf. artikel 1.1.4 VCRO).

"De ruimtelijke ordening is gericht op een duurzame ruimtelijke ontwikkeling waarbij de ruimte beheerd wordt ten behoeve van de huidige generatie, zonder dat de behoeften van de toekomstige generaties in het gedrang gebracht worden. Daarbij worden de ruimtelijke behoeften van de verschillende maatschappelijke activiteiten gelijktijdig tegen elkaar afgewogen. Er wordt rekening gehouden met de ruimtelijke draagkracht, de gevolgen voor

het leefmilieu en de culturele, economische, esthetische en sociale gevolgen. Op deze manier wordt gestreefd naar ruimtelijke kwaliteit."

De bestreden beslissing is onwettig wegens schending van artikel 20, 3° lid van het koninklijk besluit van 14 mei 2002, van artikel 1.1.4 VCRO en wegens miskenning van het zorgvuldigheidsbeginsel en het voorzorgsbeginsel. Om al deze redenen dient de bestreden beslissing te worden vernietigd.

..."

2.

De verwerende partij antwoordt:

"..

Volgens de verzoekende partij werd door de bestreden beslissing art. 20 van het K.B. van 14 mei 2002 en het voorzorgsbeginsel van art. 1.1.4 VCRO miskend, nu volgens haar het gekozen tracé niet het minst schadelijk alternatief is voor de omgeving, mens en milieu.

Vooreerst wijst de verwerende partij op het feit dat het K.B. van 14 mei 2002 betreffende de vervoersvergunning voor gasachtige producten en andere door middel van leidingen in casu geen toepassing vindt.

Dit K.B. heeft louter betrekking op de toekenning van een vervoersvergunning maar vormt geen beoordelingskader voor de toekenning van de stedenbouwkundige vergunning die inzake wordt bestreden.

Het zorgvuldigheidsbeginsel houdt in dat de overheid haar beslissing op zorgvuldige wijze moet voorbereiden.

Dit houdt onder meer in dat ze haar beslissing op een zorgvuldige feitenvinding dient te steunen zodat zij op basis van een afdoende en volledig onderzoek van het concrete geval tot haar besluit komt.

Volgens de verzoekster is het door de vergunningverlenende overheid niet gekozen voor het minst schadelijk alternatief en houdt zij voor:

- dat bij schade of problemen het fietspad telkenmale zal moeten worden opengebroken;
- dat telkenmale bomen zullen moeten sneuvelen.

Nogmaals verwijst de verwerende partij hier naar de motieven ontwikkeld in de vergunning nopens het door haar gekozen traject.

. . .

De door verzoekende partij voorgehouden schade blijkt wat het openbreken van het fietspad betreft niet alleen een hypothetische schade maar tevens een tijdelijk ongemak.

Van een schending van artikel 1.1.4 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening is evenmin sprake.

Dit artikel luidt:

٠.

Wat het aspect van de bomen betreft ,werd door de verwerende partij uiteengezet in de vergunning dat er een extra voorwaarde werd gekoppeld aan de vergunning, rekening houdend met de bezorgdheid van de gemeente inzake de aanplanting van bomen en de bescherming van de bomen aangeplant boven de leiding.

Aldus motiveerde de verwerende partij in de vergunning het volgende:

-De verwijzing naar de regelgeving inzake boomvrije zone is van toepassing voor de hogedruk leidingen maar niet voor de lagedruk leiding; niettemin wordt door Fluxys ook voor deze lagedruk leiding gestreefd naar beperking van interactie. Om toch bomen toe te laten boven de leiding is het mogelijk om een betonbescherming te voorzien rond de leiding voor die delen die zich situeren onder een groene zone met bijkomend extra kathodische bescherming (maar deze beschermingsmaatregelen zijn slechts mogelijk voor maximaal 150 m lengte). De bezorgdheid van de gemeente Overijse inzake de aanleg van de groenbuffer en specifiek inzake de aanplant van de hoogstammen is terecht. Hiervoor zal een bijkomende voorwaarde opgenomen worden (zie 2°).

Onder de vermelde voorwaarden staat dan met betrekking to deze bescherming te lezen: "speciale maatregelen dienen getroffen te worden (zoals het voorzien van een betonbescherming rond de leiding met alle bijkomende noodzakelijke beschermingen) waardoor de groenbuffer zijn functie kan behouden (ook met hoogstambomen) en waardoor de impact van wortelgroei rond de leiding kan vermeden worden.

Na afweging van de diverse belangen, enerzijds het behoud van diverse bomen en het vermijden van opbraakwerken en anderzijds de verhoogde veiligheid en bouwtechnische vereenvoudiging, heeft de verwerende partij geoordeeld dat de behoeften van de toekomstige generaties en de gevolgen voor het leefmilieu best gediend zijn met de aanleg van de aardgasvervoerleiding onder het fietspad.

De verwerende partij wijst op het feit dat de verzoekende partij geneigd is om de huidige procedure te gebruiken teneinde haar visie op te dringen wat het tracé betreft, hetgeen geenszins de bedoeling kan zijn.

..."

3. De verzoekende en verwerende partij voegen niets wezenlijks toe in de wederantwoordnota en laatste nota.

Beoordeling door de Raad

De Raad stelt vast dat de verzoekende partij dit middel kennelijk uitsluitend baseert op de hypothetische vrees voor de gevolgen van eventuele werken die aan de aardgasleiding zouden moeten worden uitgevoerd. Hiermee toont zij de kennelijke onredelijkheid of onzorgvuldigheid van de bestreden beslissing niet aan. Zoals reeds aangegeven bij de beoordeling van het eerste middel bevat de bestreden beslissing een afdoende motivering voor de keuze van het tracé en de ligging van de leiding.

Artikel 20, derde lid van het Besluit Vervoersvergunning is overigens niet van toepassing bij de beoordeling van de stedenbouwkundige vergunning. Dit artikel valt onder afdeling II van voormeld Besluit getiteld 'Voorwaarden voor de toekenning en het behoud van een vervoervergunning'. De schending van artikel 1.1.4 VCRO en het voorzorgsbeginsel wordt door de verzoekende partij verder niet geconcretiseerd, laat staan op nuttige wijze aannemelijk gemaakt.

Het middel wordt verworpen.

VII. KOSTEN

Met toepassing van artikel 33 DBRC-decreet legt de Raad de kosten van het beroep ten laste van de partij die ten gronde in het ongelijk gesteld wordt.

BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1.	Het verzoek tot tussenkomst van nv FLUXYS BELGIUM is onontvankelijk.
2.	De Raad verwerpt de vordering tot vernietiging.
3.	De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 275 euro, ten laste van de verzoekende partij.
4.	De Raad legt de kosten van de tussenkomst, bepaald op 100 euro, ten laste van de tussenkomende partij.
Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 19 juni 2018 door de derde kamer.	
D	e toegevoegd griffier, De voorzitter van de derde kamer,

Stephanie SAMYN

Filip VAN ACKER